

## Activiteiten Jan-feb-mrt 2007

<b>Datum</b>	<b>Activiteit</b>	<b>Blz.</b>
Don 11 jan	Nieuwjaarsreffen 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939	5
Zon 14 jan	Vogelobservatieboottocht over de Maas 8.00 uur vanaf IVN gebouw of 9.00 uur vanaf haven Wansum Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761	4
Don 8 feb	Lezing/diaserie Neusiedlersee Donaudelta Inleider: Henk van Dijk 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761	5
Din 27 feb	Film: Leven in diep water 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761 en Huub van Hegelsom Tel. 077-4652025	6
Don 8 mrt	Natuurgebieden van het Limburgs Landschap 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939	7
Don 22 mrt	Jaarvergadering 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939	
Zon 1 apr	Vogelobservatiewandeling Siberië Vertrek 8.30 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761	8
	<b>Hele jaarprogramma 2007</b>	<b>9-11</b>

Het IVN gebouw kunt u vinden op Kloosterstraat 12 te Helden  
Route: Bij de rotonde bij hotel Antiek richting Kessel.  
Na ongeveer 200 meter bij de bocht links af, schuin de Kloosterstraat in.  
Het tweede gebouw aan de rechter kant is het IVN gebouw.  
Parkeerplaatsen ruim aanwezig.

## VOORWOORD

Beste mensen  
Allen de beste wensen

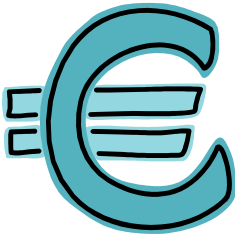
Alweer een jaar ligt achter ons.  
Een nieuw jaar dient zich aan.  
Voor velen toch weer momenten van bezinning.  
Achter je kijken, voor je kijken.  
Wat zal 2007 ons brengen?  
Wat doen we er zelf mee?  
Genieten van ons zijn!  
Sta stil bij de meest vanzelfsprekende dingen.  
Ben verrast!  
Geniet van wat de natuur biedt.

De redactie  
Jan van Enckevort



Kijk Op, januari 2007  
Jaargang 25 nummer 2

## CONTRIBUTIE- ABONNEMENT-AFDRACHTEN 2007



Eén dezer dagen kunt u (leden en junior leden) weer de acceptgirokaart in uw brievenbus verwachten voor het betalen van de contributie voor het IVN en eventuele abonnementskosten voor de Natuurgids voor het verenigingsjaar 2007.

Ook dit jaar blijft de contributie voor het IVN het zelfde als de afgelopen jaren. Voor specificaties zie bijgesloten brief.

Zou u het totale bedrag willen betalen vóór 1 maart 2007.

Het IVN zelf moet al in het begin van het jaar onderstaande bedragen afdragen.

Ter kennisgeving volgt hier een overzicht van de bedragen die het IVN Helden jaarlijks van deze contributie en abonnementsgelden moet afdragen aan andere instanties:

Natuurgids	€	13,- per abonnement.
IVN landelijk A'dam	€	8,65 per lid. (2 <sup>de</sup> lid € 1,25)
IVN district Limburg	€	0,50 per lid
St. Mil. Fed. Limburg	€	0,50 per lid

Dan nog enkele zaken zoals:

SOVON	€	20,- totaal
Behoud de Peel	€	22,- totaal
Kamer v Koophandel	€	21,94 p.j.
Stone	€	10,- p.j.

Sytske Venstra

# VOGELOBSERVATIE tocht over de Maas



Reeds enkele jaren organiseren de leden van de Vogelwerkgroep een vogel-observatietocht over de Maas. Tijdens deze 3 uur durende boottocht wordt er door de aanwezige vogelliefhebbers gelet op alle op de Maas en op de oevers voorkomende vogels. Bemand met verrekijkers en telescopen wordt gespot naar vogels. Vogels die zich, omdat ze gewend zijn aan voorbijvarende schepen, goed laten bekijken. Uiteraard bepaalt het weer grotendeels de diversiteit en aantallen van de aanwezige vogels op dat moment.

Samen met leden van het IVN Bakel/Milheeze zullen we op **14 januari** de partyboot Filea Mosae weer gaan bemannen.

Er kunnen in totaal 120 mensen (60 IVN Helden en 60 IVN Bakel Milheeze) mee.

**Voor deze activiteit dient men zich wel aan te melden bij onderstaande contactpersoon.**

**De tocht duurt 3 uur. Kosten voor leden 5.00 euro, voor niet leden 6.00 euro**

**Opgave kan vanaf nu... want vol is vol!!**

Aanvang boottocht 9.00 uur vanaf de jachthaven bij de parkeerplaats achter de C-1000 in Wanssum.

Vertrek vanaf het IVN gebouw Kloosterstraat 12 in Helden-dorp om 8.15 uur

Verzamelen kan ook op bovengenoemde parkeerplaats.

Voor meer informatie en/of opgave kunt u terecht bij:

**Peter Maessen**

**Tel 077-4653761 (na 18.00 uur)**

**e-mail: [ijnmaessen@home.nl](mailto:ijnmaessen@home.nl)**

## **NIEUWJAARSTREFFEN**

Als ik dit schrijf is het jaar 2006 al weer zowat voorbij en sluiten we als vereniging een actief jaar af. Een dynamisch en goed bezocht jaarprogramma, een voorzichtige start van een florawerkgroep, het in gebruik nemen van weer ons eigen IVN-home, een actieve Vogelwerkgroep, een immer jeugdig blijvende jeugdwerkgroep en ga zo maar door. Een jaar om als vereniging met plezier op terug te zien. Tijd dus om hierover eens gezamenlijk na te praten en vooral om samen vooruit te kijken naar 2007. Tijd ook om elkaar in een gezellige sfeer, met een drankje en een hapje te ontmoeten en elkaar nog wat goede wensen over te brengen voor het nieuwe jaar. Graag wil het bestuur jullie uitnodigen voor ons traditionele nieuwjaarsstreffen op donderdag 11 januari 2007 in het IVN home. We beginnen om 20.00 uur.

Mat. Ghielen  
Voorzitter

## **DIALEZING NEUSIDLERSEE DONAUDELTA**

Donderdag 8 februari

Aanvang 20.00 uur IVN gebouw

Dhr Henk van Dijk zal ons middels een presentatie laten genieten van de flora en fauna in en om de Neusidlersee, een meer gelegen op de grens van Oostenrijk en Hongarije.

Henk is voor het IVN Helden geen onbekende meer.

Van de eerdere presentatie's die hij voor het IVN Helden verzorgde, weten we dat zijn professionele opname's de werkelijkheid op een goede manier zullen tonen.

## DVD PRESENTATIE “LEVEN IN DIEP WATER”

Dinsdag 27 februari

Aanvang 20.00 uur IVN gebouw

Het leven onder water in de oceanen zit vol verrassingen.

Dit boeiende leven onder water is voor ons meestal niet waar te nemen, zeker zeer interessant om eens te kunnen bekijken.

Prachtige zeevissen, koralen en onderwaterplanten maken van de zeebodem een pittoresk landschap. Ook de haaien en zwaardvissen weten hun prooi als zeeotters en (jonge) zee-robben te verschalken. Ze doen dit op basis van kennis en ervaring en vaak ook een beetje geluk

Tijdens deze ongeveer 90 minuten durende presentatie gaat u genieten van het leven onder water. Boeiende opname's.



Gouden zeeroos

## LIMBURGS LANDSCHAP op bezoek bij IVN HELDEN

Donderdag 8 maart.

20.00 uur in het IVN gebouw.

Het Limburgs Landschap beheert van Mook tot Eijsden bijna 60 natuurgebieden en kleinere landschapselementen. Alleen al in 2006 kwam er 12 hectare natuurgebied bij. Naast natuurgebieden verwerft het Limburgs Landschap ook belangrijke cultuurmonumenten. Doel van dit alles om ons Limburgs landschap voor de toekomst veilig te stellen door aankoop en beheer.

Het Limburgs Landschap uitgenodigd om ons te laten horen en zien wat zij als organisatie allemaal doen in Limburg. Verteld zal worden over hun gebieden, het beheer, hun plannen, hun dromen. Toegelicht met beeld en geluid wandelen zij met ons door ons Limburgs Landschap



Foto Wim Maassen  
Herfstkleuren op de Kesselseweg Helden

## VOGELOBSERVATIE IN SIBERIË

Zondag 1 april

Vertrek bij het IVN gebouw om 8.30 uur en/of om 8.45 uur bij de kerk in Maasbree. Duur ca 2 uur

Siberië is een kassengebied gelegen tussen de gemeentes Baarlo/Maasbree en Venlo. Ondanks de bouw van de vele tuinderkassen, zorgen de aanwezige waterpoelen die gebruikt worden voor het lozen van regenwater, toch voor een rijke flora en fauna in dit gebied. Weidevogels als grutto, wulp, scholekster, veldleeuwerik en gele kwikstaart, maar ook de steltlopers als groenpootruiter en witgatje komen hier veelvuldig voor.

Door het vochtige karakter van dit gedeelte van Siberië komen er ook diverse (water)planten voor zoals gele plomp, waterlelie, zonnedauw enz. Leden van de Vogelwerkgroep zullen u rondleiden door dit prachtige gebied.



Zonnedauw



## JAARPROGRAMMA 2007 IVN HELDEN

Don 11 jan	Nieuwjaartreffen 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939
Zon 14 jan	Vogelobservatieboottocht over de Maas 8.00 uur vanaf IVN gebouw of 9.00 uur vanaf haven Wansum Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761
Don 8 feb	Lezing/diaserie Neusiedlersee Donaudelta Inleider: Henk van Dijk 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761
Din 27 feb	Film: Leven in diep water 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761 en Huub van Hegelsom Tel. 077-4652025
Don 8 mrt	Natuurgebieden van het Limburgs Landschap 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939
Don 22 mrt	Jaarvergadering 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939
Zon 1 apr	Vogelobservatiewandeling Siberië Vertrek 8.30 uur vanaf het IVN gebouw Of 8.45 uur bij de kerk van Maasbree Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761
Zon 15 apr	Fietstocht Linge/Borculo Vertrek 8.00 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761
Zon 22 apr	Wandeling Elsbeemde Sevenum Gidsen: Vogelwerkgroep Vertrek 9.00 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761

Zon 6 mei	Wandeling Maalbeek/Steyland Vertrek 8.30 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761
Zon 20 mei	Wandeling in het Brabantse land Gids: Nelis Verhoeven Vertrek 8.00 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939
Zat 2 juni	Dagwandeling Vertrek 7.30 uur vanaf Wilhelminaplein/ gemeentehuis Panningen Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939 en Jan Jacobs Tel. 077-3077792
Din 19 jun	Wandeling Maascorridor Vertrek 19.00 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761
Don 5 jul	Avondwandeling landgoed Geysteren Gidsen van Geysteren Vertrek 18.45 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939
Zon 26 aug	Quin Afferden Vertrek 8.30 uur van het IVN gebouw Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761 en Huub van Hegelsom Tel. 077-4652025
Zon 9 sep	Groene maand activiteit Landschap en cultuurhistorie Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761
Zon 30 sep	Paddenstoelenwandeling Gids: Gerard Dings Vertrek 9.00 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Jan Jacobs Tel. 077-3077792
Zon 21 okt	Herfst/wildwandeling Bruggenerwald Vertrek 8.15 uur vanaf het IVN gebouw Gids: Peter Kolshorn Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761

Zat 27 okt	Nacht van de nacht, wandeling Vertrek 21.45 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761
Zat 3 nov	Natuurwerkdag Begeleiders: de natuurwerkgroep Plaats: Kwistbeek om 9.00 uur Coördinator: Jan Jacobs Tel. 077-3077792
Zon 4 nov	Wandeling Heldense Bossen Gids: Grad Smets Vertrek 9.00 uur vanaf Parkeerplaats Heldense Bossen. Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761
Don 15 nov	Lezing/dia's over Zuid Spanje Inleider: Frans Hoefnagels 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Jan Jacobs Tel. 077-3077792
Don 13 dec	Lezing/cursus bloembouw en bestuiving Inleider: Frans Hoefnagels 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Jan Jacobs Tel. 077-3077792
Zon 30 dec	Winterwandeling Samen met IVN Baarlo Vertrek 13.30 uur vanaf IVN gebouw Helden Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939

Het IVN gebouw kunt u vinden op Kloosterstraat 12 te Helden  
Route: Bij de rotonde bij hotel Antiek richting Kessel.  
Na ongeveer 200 meter in de bocht links af, schuin de Kloosterstraat in.  
Het tweede gebouw aan de rechter kant is het IVN gebouw.  
Parkeerplaatsen ruim aanwezig.

## VOOR DE JEUGDLEDEN

Beste jongens en meisjes

Als je deze Kijk Op krijgt hoop ik dat het een beetje winter is. Lekker vakantie, lekker in de sneeuw spelen, lekker schaatsen. Of misschien is het nog steeds te warm.... Het weer verandert zeggen de grote mensen. Vroeger had je pas strenge winters. De trekvogels waren in december al lang weg! Nu is het nog lekker warm. Veel vogels zijn nog hier. Wij blijven ook lekker hier. Wij mensen wonen op vaste plaatsen. Wij hebben in de zomer en ook in de winter eten genoeg. Krijgen we het buiten te koud? Dan doen we dikkere kleren aan. Bij veel dieren met haren zie je dat ook. Die krijgen een dikke wintervacht. In de lente vallen die warmhoud haren uit en hebben ze een dunnere “jas”aan.



Nu is het januari. Een koude maand. Wat deden we in oktober en november? In oktober zijn we op een zaterdagmorgen gaan wandelen in de bossen van Heibloem. Paddenstoelen, mossen en veel

soorten bomen zagen we. Het was erg gezellig. In november heeft Frans ons heel veel verteld over vleermuizen. Er zijn heel veel soorten. In ons land wel 18 verschillende. Frans had er ook mooie plaatjes bij die hij met de beamer op het scherm liet zien. Knappe diertjes die vliegende zoogdiertjes. Wat een lange vingers aan die voorpootjes. Knap hoe ze hun eten vangen. En in de herfst eten ze heel veel. In de winter slapen ze heel lang. Ze houden een winterslaap. Hun hartje klopt dan maar heel langzaam. Ze slapen. In de winterkou kunnen ze toch geen vliegjes, muggen of vlindertjes vangen. Er is gewoon geen

eten. Dus slapen maar en ... afvallen. Na de winter zijn de vleermuisjes mager en moeten ze snel weer eten. In de lente is er ook weer eten.

Maar goed dat mensen geen winterslaap houden. Dan moest je voor drie maanden eten. Nee hä. Niet aan denken. Heel veel winterplezier.

Jan van Enckevort



## **EVEN TERUG BLIKKEN.....**

**Donderdag 21 september 2006 (eerste herfstdag)**

### **Wandeling VLAKBROEK**

Het Vlakbroek is momenteel 50 ha groot. Het ligt ten zuiden van de kern Koningslust en loopt door tot aan de Slinkstraat in Panningen. Er komt in de toekomst nog 8 ha bij, momenteel in eigendom van de gemeente, ter compensatie van verdwijnende natuur als gevolg van nieuwbouwlocaties in de gemeente Helden. Aan de oostzijde wordt het gebied begrensd door de “Everlose beek. Aan de noordzijde wordt dit prachtige natuurgebied afgesloten met een dubbele haag van knotwilgen langs de Schenskensweg. SBB is eigenaar en heeft het beheer. Een werkgroep van de “Dorpsraad Koningslust” helpt hierbij.

Het Vlakbroek is een beekdal. In de ijstijd is het zand van de Noordzee hier naar onze omgeving toe gewaaid. De regen en beken hebben dit dekzand naar de Maas gevoerd. Zodoende ontstond een breed beekdal met ijzerhoudend kwelwater.

Dit Vlakbroek is 3 keer ontgonnen. In 1909, 1954 en 1980.

Met het Molenbeekdal in Grashoek zijn er veel overeenkomsten. Door diverse stuwen wordt het waterpeil kunstmatig hoog gehouden in de Broekbeek.

De “broekbeek “ is de oorspronkelijke beek. Zij krijgt alleen gebiedseigen regenwater en kwelwater en staat alleen met een overstort in verbinding met de Everlose beek. De aan de oostzijde van het vlakbroek gelegen “Everlose beek“ is de eigenlijke, later gegraven regenwaterafvoerende hoofdbeek.

Massa spreuwen zoeken een slaappleats in het riet/bos van het Vlakbroek. Het van oorsprong Maaswater in de Everlosebeek wordt door waterplanten gezuiverd. De beken zijn erg visrijk. Er lopen 3 beken naast elkaar, allen met mooie rietkragen.

Het beheer door SBB bestaat uit maaien en afvoeren. Jammer genoeg is er dit jaar veel te vroeg gemaaid. Moet eigenlijk pas gebeuren als de moeraspirea is uitgebloeid. Voor het Vlakbroek moet nog een beheersvisie opgesteld worden.

Het Vlakbroek is erg afwisselend. Grote drassige open gebieden worden afgewisseld met broekbos en overige bossages. Het gebied is rijk aan vogels die goed te bekijken zijn vanaf de vogelkijkwand die via een knuppelbrug te bereiken is. In de Everlose beek broedt de ijsvogel.

Toevallige ontmoetingen tijdens onze wandeling:

Klein, jong padje, dwergvleermuis (holle bomen).

Uilgeroep, moeraspeper, wilde framboos, hop, wilde kamperfoelie.



Door bosrandbeheer komen diverse planten en dieren weer terug in dit gebied.

2 Poelen gegraven door IKL. 1 Poel is geadopteerd door de basisschool van Koningslust. Op de vroegere stortplaats groeit nu o.a. een fluweelboom.

Rond 20.30 uur was het "zakenduister" en kwam er een einde aan de wandeling op deze prachtige zomer(herfst)avond o.l.v. Grad Smets.

Ongeveer 25 wandelaars mochten we verwelkomen.

Mart Christiaens  
Math. Ghielen

## **Donderdag 28 oktober 2006: Lezing Vogeltrek.**

We hebben in de loop van de jaren al vele keren inleidingen en diaserieën over de vogeltrek gehad. De inleiding van Gerard Compiet was hiervan waarschijnlijk de meest leerzame. In duidelijke overzichten, vliegroutes en achtergronden van de vogeltrek voor de verschillende vogelsoorten maakten we kennis met deze materie. Vragen als: Op welk kompas bepalen de verschillende vogels hun trekroute. Wie vliegt waar heen. Wat zijn de gevaren. Waarom trekken vogels. Al deze aspecten kwamen aan bod. Wel moet gezegd worden dat Gerard het mogelijk iets te veel bracht als een college. Het geheel had iets meer met dia's ondersteund mogen worden. Toch was een uitermate leerzame avond. We mochten 23 bezoekers verwelkomen.

## **Donderdag 7 dec 2006.; Lezing over “de Allier “.**

Toon van der Eijnde is medewerker van Natuurmonumenten en beheert hiervoor natuurgebieden in Brabant en Limburg.

In het kader van de plannen van de “Grensmaas“ kreeg Gerard, samen met nog 4 andere collega's, de opdracht in Frankrijk de rivier de Allier te gaan onderzoeken.

Met de Grensmaas bedoelen we het gedeelte van de Maas tussen Borgharen en Maasbracht. Dit deel van de Maas is niet gekanaliseerd en voor grotere schepen niet bevaarbaar. De Maas vormt hier tevens ook de grens tussen Nederland en België.

De Allier is een zijrivier van de Loire en is een typische regenrivier. Ook de Allier is niet bevaarbaar en ook niet gekanaliseerd. Afhankelijk van de wateraanvoer is de rivier tussen de 150 m. en 2 km breed. Deze rivier zoekt zelf zijn weg, ligt vol met grindbanken, zijgeulen en eilandjes.

De bedoeling van het onderzoek was of de Grensmaas mogelijk om te vormen was tot een zichzelf regulerende rivier als de



Allier. Helemaal mogelijk is dit niet omdat de Grensmaas doodeenvoudig niet voldoende ruimte heeft. Toch heeft het bezoek aan de Allier er toe geleid dat deze Grensmaas in de toekomst mogelijk toch iets weg gaat krijgen van de Allier. Doch eerst zullen ontgrinders aan de slag moeten.

Met mooie dia's liet Toon van der Eijnde de bezoekers zien hoe een dergelijk rivier er uit ziet. Wat er groeit en wat er leeft. Wat opviel was dat de rivier én de oevers zo schoon waren. Er is geen beheer. Grote bomen die bij hoog water of stormen het loodje hebben moeten leggen drijven in de rivier of zijn zo maar ergens blijven steken. Niemand die ze weghaalt of vlot trekt. Op het droogvallende laagterras grazen koeien die nog iets aan beheer doen. Er zijn echter geen afrasteringen. Er zijn vele geulen, zijgeulen en eilandjes. Het rivierlandschap verandert echter bijna dagelijks. Op het midden- en hoogterras vinden agrarische activiteiten plaats.

We kunnen uitkijken naar het moment dat onze Grensmaas ook aan dit proces begint.

We mochten ongeveer 30 bezoekers welkom heten.



Foto Wim Maassen

De bruine ringboleet met bloeiend sterretjesmos op de voorgrond. Gefotografeerd bij de voormalige waterleiding vijvers.



Foto Wim Maassen

Een actiefoto van onze natuurwerkgroep. Je ziet dat we zeer actief zijn, we werken iedere 2<sup>de</sup> zaterdag van de maand. Wanneer er mensen zijn die interesse hebben neem dan contact op met Jan Jacobs. Tel. 077-3077792.

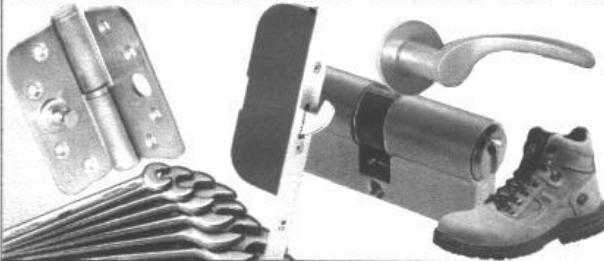


# van enckevort

tel:(077) 3895544 fax:(077) 3824644

[www.enckevort.com](http://www.enckevort.com)

Blerick - Heerlen - Helmond - Sittard - Eindhoven - Weert - Roermond - Maastricht



LID VAN DE  
**IVANA**  
GROEP



BIJ KONINKLIJKE BESCHERMING  
WOFLEVERANCIER

## “ijzersterk” voor vakwerk

# LEENDERS!IT

Automatisering en telecommunicatie  
voor het MKB en particulieren



➡ *Hard- en software*



➡ *Netwerken*



➡ *Telecom*



➡ *Reparatie en onderhoud*

NINNESWEG 16, 5981 PC PANNINGEN  
TELEFOON 077 4739925 FAX 077 4739926  
MAIL [INFO@LEENDERS.IT](mailto:INFO@LEENDERS.IT) SITE [WWW.LEENDERS.IT](http://WWW.LEENDERS.IT)

Het IVN Helden heeft een nieuwe website. Hier kunt u veel wetenswaardigheden over onze vereniging lezen zoals: jaarprogramma, contributie, de verschillende werkgroepen, bestuur en de laatste nieuwtjes. Ook vindt u informatie over de natuurgebieden in en rondom onze gemeente. Leest u zelf, een bezoekje aan onze website is de moeite waard.

[www.ivnhelden.nl](http://www.ivnhelden.nl)

**Nieuwe leden**

Mevr. Leunissen uit Panningen

De heer en mevr. Fleuren uit Helden

Samenstelling en vormgeving: S. Venstra

Vormgeving omslag: N. Verhoeven

Vouwen en nieten: M. Verkoelen

S. Venstra

J. v. Enkevort

Drukwerk en sponsoring: Verhoeven-Smeets Groep

De volgende Kijk Op verschijnt 1 april 2007. Kopij hiervoor kunt u op diskette en/of papier vóór 1 maart inleveren bij Sytse Venstra. E-mailen mag ook. [Svenstra@hetnet.nl](mailto:Svenstra@hetnet.nl)

## Activiteiten april-mei-juni 2007

Datum	Activiteit	Blz.
Zon 1 april	Vogelobservatiewandeling Siberië Vertrek 8.30 uur vanaf het IVN gebouw Of 8.45 uur bij de kerk van Maasbree Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761	9
Zon 15 april	Bloesemtocht langs de Linge Vertrek 8.00 uur vanaf het IVN gebouw <b>Voor deelname opgeven bij:</b> Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761	12
Zon 22 april	Wandeling Elsbeemde Sevenum Gidsen: Vogelwerkgroep Vertrek 9.00 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761	
Zon 6 mei	Wandeling Maalbeek/Steylrand Vertrek 8.30 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761	
Zon 20 mei	Wandeling in het gebied De Plateaux Gids: Nelis Verhoeven Vertrek 8.00 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939	10-11
Zat 2 juni	Dagwandeling naar het Ahrtal in de Eifel Vertrek 7.30 uur vanaf Wilhelminaplein/ gemeentehuis Panningen. <b>Voor deelname opgeven bij:</b> Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939 en Jan Jacobs Tel. 077-3077792	13
Din 19 juni	Wandeling Maascorridor Vertrek 19.00 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761	
Don 5 juli	Avondwandeling landgoed Geysteren Gidsen van Geysteren Vertrek 18.45 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939	

Het IVN gebouw kunt u vinden op Kloosterstraat 12 te Helden  
Route: Bij de rotonde bij hotel Antiek richting Kessel.  
Na ongeveer 200 meter bij de bocht links af, schuin de Kloosterstraat in.  
Het tweede gebouw aan de rechter kant is het IVN gebouw.  
Parkeerplaatsen ruim aanwezig.

## **AFSCHEID VAN HERM JANSSEN**

Op woensdag 21 februari hoorden we van het plotselinge overlijden van Herm Janssen. Wandelend op een prachtige zonnige carnavalsdinsdag op de Mookerhei. Herm, de echtgenoot van Mien was weliswaar geen direct lid van onze vereniging maar via Mien erg betrokkenen en actief bij onze vereniging.

Als voorzitter van onze Vogelwerkgroep heeft Peter Maessen onze deelneming en gevoelens van verdriet bij dit plotselinge afscheid in een kort bericht aan de familie kenbaar gemaakt. Onderstaand willen wij deze geschreven gevoelens met alle IVN-ers delen.

Beste Mien, Jolanda en Mathieu, Kim en Mark

Ook deze morgen begon voor ons als een gewone dag.

Een morgen met achter de wolken de zon.

De zon die later op zijn best zou gaan schijnen.

Met vogels die hun voorjaarsdeuntje al begonnen te zingen.

Doch in een klap werd deze dag als nooit verwacht.

Ons bereikte het droevige bericht van het plotselinge overlijden van Herm. Een donderslag, het kon toch niet zo zijn.

En toch was het de werkelijkheid.

Wij, als leden van de Vogelwerkgroep van het IVN Helden,

leerden Herm via Mien als lid van de werkgroep kennen als een persoon, behulpzaam, eerlijk en oprecht. Als wij hulp nodig hadden hoefden we Herm maar te vragen, hij stond altijd voor ons klaar. Als Herm door ons werd gevraagd, had het te maken met werken in en voor de natuur. De natuur waarvan Herm fietsend en wandelend kon genieten. Meestal in het gezelschap van jou en onder andere Jan en Lies of Harrie en Leon.



Herm:

Vele jaren stond je voor de leden van de Vogelwerkgroep klaar om te helpen bij de organisatie van de jaarlijkse fietstocht als afsluiting van het seizoen. Prachtige routes die jij samen met Mien, Lies en Jan wist uit te zetten. En dan natuurlijk de picknick halverwege. En samen met Jan zorgde je dan voor de nodige koffie en vlaai. Het tafeltje stond gedekt, jullie hadden het altijd toch maar weer voor elkaar.

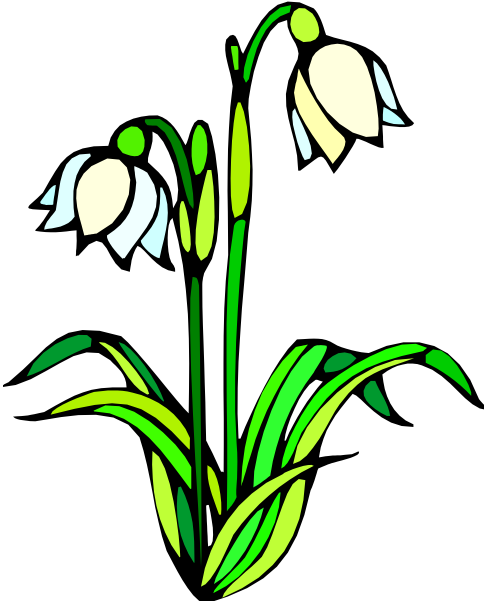
En dan na afloop nog even afsluiten op het terras van café De Zoes. Herm namens de leden van de Vogelwerkgroep hartstikke bedankt. We zullen je missen.

Namens alle leden van het IVN en in het bijzonder de leden van de Vogelwerkgroep wensen wij jullie heel veel sterkte toe in deze moeilijke tijd. In gedachten zullen wij jullie blijven steunen.

Math. Ghielen.  
Voorzitter.

## VOORWOORD

Beste lezers



Lang verwacht en toch niet gekomen!

Weer een winter ervaring rijker.

Ook gehoopt op een aantal dagen heerlijk helder open vriesweer?

Een keer, een keer maar, je sporen achter laten in een heerlijk wit pak sneeuw? Het kwam er niet van en het zal er ook wel niet meer van komen.

Ik schrijf dit voorwoord op 26 februari.

Of zou het toch nog?

Heerlijk dat wij mensen middels het weer steeds weer mogen ervaren dat er omstandigheden zijn waar we lekker niets over te zeggen hebben. Afhankelijk zijn van, je aanpassen aan, het nu eens een keer niet naar je hand kunnen zetten.....

Heerlijk. Geniet van een geweldig voorjaar.

Geniet van deze Kijk Op.

De redactie

Jan van Enckevort

Kijk Op, april 2007

Jaargang 25 nummer 3



## JAARVERSLAG IVN HELDEN 2006

Elk jaar weer omschrijven we in een kort jaarverslag de activiteiten van het afgelopen verenigingsjaar van het IVN Helden.

Het verslag is dan een opsomming van de vele activiteiten waar we, zijnde alle actieve leden van het IVN, ons in het afgelopen jaar mee hebben beziggehouden.

Activiteiten die werden uitgevoerd naar aanleiding van een van te voren vastgesteld gevarieerd jaarprogramma, maar ook vele activiteiten die buiten dit vaste programma om, door de individuele werkgroepen werden uitgevoerd. En laten we eerlijk zijn zonder deze actieve leden zou het IVN niet kunnen bestaan.

Met name in het eerste halfjaar liep de eventuele verhuizing van het IVN naar het nog te verbouwen nieuwe streekcentrum als een rode draad door de besprekingen van het bestuur.

Mede door de voor ons beperkte beschikbare ruimte hebben we besloten niet naar dit gebouw te verhuizen en blijven we zitten in het huidige gebouw. We blijven overigens wel als IVN zitting houden in het stichtingsbestuur van het streekmuseum omdat natuur en natuurhistorie een wezenlijk onderdeel van de tentoonstelling zal zijn.

Het IVN-gebouw heeft in het afgelopen jaar een flinke metamorfose ondergaan. Het plafond is verlaagd, wat de akoestiek ten goede is gekomen, er is opnieuw geverfd, nieuwe energiemeters geplaatst enz. enz. Een extra reden om niet te verhuizen, maar ook een reden om te gaan investeren in dingen waar we reeds vele jaren voor hebben gespaard. Zo werd er een notebook met beamer en geluidsboxen aangeschaft. Apparatuur die de kwaliteit van de presentatie's van de binnenlezingen doet vergroten.

“Onze” nieuw opgezette IVN site begint, na wat opstartproblemen, er behoorlijk professioneel uit te zien. De bijbehorende data-base biedt de leden een extra service. Middels het aanvra-

gen van een account kan men de site binnentreden om zo toegang te krijgen tot de benodigde informatie.

Alom een hele vooruitgang.

De Groene Winkel, de jeugdwerkgroep, de Kijk Op werkgroep, de werkgroep landschapsbeheer, de vogelwerkgroep, de zoogdierenwerkgroep (dassen), de jaarprogramma werkgroep (inmiddels 4 personen) en de nog verse florawerkgroep waren allen volop in beweging.

Als Bestuur zijn we blij dat onze afdeling weer een florawerkgroep heeft waar diverse mensen de schouders onder zetten.



Het IVN heeft in 2006 een nectarkroeg laten plaatsen op het perceel van de Verhoeven-Smeets groep in Koningslust.

De nectarkroeg is een van de onderdelen van **“hier”**, een landelijk klimaatprogramma waar 38 goede doelenorganisatie’s van de Nationale Postcode Loterij bij betrokken zijn.

Doel hiervan is bij zoveel mogelijk Nederlanders het bewustzijn aan te wakkeren dat er iets aan de klimaatsverandering gedaan kan worden. Namelijk: door *hier en nu* te beginnen met oorzaken en gevolgen aan te pakken. Meer informatie hierover kunt u krijgen via: [www.hier.nl](http://www.hier.nl)

Het aantal leden van het IVN Helden nam in 2006 weer toe tot inmiddels 121 seniorleden en ongeveer 30 jeugdleden. We mogen constateren dat de interesse voor de natuur toeneemt.

Op onze jaarvergadering mochten we weer 3 zilveren jubilarissen in onze vereniging in het zonnetje zetten en hun de jubileumspeld uitreiken. Ook nam het aantal deelnemers/bezoekers aan de individuele onderdelen uit het jaarprogramma toe.

Ook was in 2006 onze vereniging weer vertegenwoordigd in een tweetal Gemeentelijke Adviesgroepen, te weten de H.A.R.T. groep en het Groenplatform. In beide groepen adviseren en controleren we het Gemeentebestuur inzake natuuraangelegenheden.



Onze vereniging voerde ook t.b.v. bouwprojecten in Helden flora-en fauna inventarisaties uit. We hebben ons ingezet om natuurcompensaties te verkrijgen als gevolg van deze bouwactiviteiten natuurwaarden verloren gingen. Voorbeelden hiervan zijn dat ter compensatie van de bouwplannen Egchel-Noord, Ringovenpark, bedrijvenpark Kennedylaan er 8.5 ha natuurgebied bij komt in het Vlakbroek in Koningslust.

In het Kwistbeekdal beheert de Onderhoudswerkgroep ruim 3 ha grasland. Ter compensatie van het bouwplan Schrames komt aansluitend aan ons beheersproject er ongeveer 1 ha bij.

We bemoeien ons als IVN sterk om verdere natuurontwikkeling in het Kwistbeekdal mogelijk te maken. Er worden plannen gemaakt om dit hele beekdal de bestemming natuur te geven.

Samen hebben we er weer een uitstekend verenigingsjaar van gemaakt. Allen die hieraan meegeholpen hebben past een hartelijk woordje van dank. In het bijzonder hen die middels sponsoring en donatie's het organiseren van de activiteiten mogelijk maakten.

Bestuur IVN Helden  
Peter Maessen  
Secretaris.

## **HALLO, KIJK OP LEZER**

Zoals jullie gezien hebben is de vorige Kijk Op niet helemaal in kleur afgedrukt. Sommige boekjes waren geheel in zwart wit en sommige de omslag zwart wit en de binnenkant nog wel in kleur. De boekjes zijn ook wat later bezorgd dan de bedoeling was. De oorzaak lag bij de afdrukapparatuur van onze drukker. Het apparaat weigerde in kleur te drukken. Helaas is dat mankement nog niet verholpen en zal de Kijk Op van april ook nog in het zwart-wit verschijnen. Wij bieden daarvoor onze excuses aan en hopen dat de Kijk Op van juli weer volop in kleur zal zijn.

De redactie

## VOGELOBSERVATIE IN SIBERIË

Zondag 1 april

Vertrek bij het IVN gebouw om 8.30 uur en/of om 8.45 uur bij de kerk in Maasbree. Duur ca 2 uur

Siberië is een kassengebied gelegen tussen de gemeentes Baarlo/Maasbree en Venlo. Ondanks de bouw van de vele tuinderkassen, zorgen de aanwezige waterpoelen die gebruikt worden voor het lozen van regenwater, toch voor een rijke flora en fauna in dit gebied. Weidevogels als grutto, wulp, scholekster, veldleeuwerik en gele kwikstaart, maar ook de steltlopers als groenpootruiter en witgatje komen hier veelvuldig voor.

Door het vochtige karakter van dit gedeelte van Siberië komen er ook diverse (water)planten voor zoals gele plomp, waterlelie, zonnedauw enz. Leden van de Vogelwerkgroep zullen u rondleiden door dit prachtige gebied.



Zonnedauw

## WANDELING IN HET GEBIED DE PLATEAUX

Zondag 20 mei

Dit gebied ligt op de overgang van droge zandgronden naar het vochtige beekdal van de Dommel. Samen met het Belgische natuurgebied Hageven vormt het één geheel. De Plateaux heeft een afwisselend landschap, met bos, heide, vloeiveiden en landbouwgrond. In het vochtige Hageven liggen moerassen, rietvelden, broekbossen en poelen.



De Dommel:

Ten zuiden van het plaatsje Peer ontspringt de Dommel. Deze beek stroomt noordwaarts naar Den Bosch en passeert de grens in het natuurgebied. Het beekdal van de Dommel is een afwisselend landschap, waarvan een deel cultuurgrond is. In het natuurgebied Hageven-Plateaux komen vooral nattere gebieden voor.

Vloeiveiden:

De vloeiveiden op de Plateaux werden in de 19e eeuw aangelegd om de grond geschikt te maken voor hooiwinning. Het hooi was nodig als voer voor de paarden. Toen begin 20e eeuw



de handel in paardenhooi afnam, zijn hier veel oude vloeiwieden beplant met populieren voor de luciferindustrie.

Reeën en eekhoorns:

In het gebied leven veel verschillende vogels, zoals de ijsvogel, kramsvogel, koperwiek en verschillende ganzen en eenden. Het bos bestaat nu voornamelijk uit grove dennen die zijn aangeplant in de tweede helft van de 19e eeuw. Op de grens met België worden enkele percelen bos gekapt voor heide. Andere heideveldjes mogen juist dichtgroeien met bos. Door in het naaldbos open plekken te maken, gaan daar weer loofbomen groeien. Verschillende zoogdieren, zoals de eekhoorns, konijnen, hazen en reeën kunt u zien in dit gebied.

Gids: Nelis Verhoeven. Vertrek 8.00 uur vanaf het IVN gebouw. Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939

## **24<sup>e</sup> IVN-ZOMERWEEK**

Cultuurhistorie, landschapsbeheer, wandelen en fietsen in de natuur, creativiteit en een actief programma voor jong en oud. Dat zijn de ingrediënten van de IVN-zomerweek van 4 tot en met 11 augustus aan het Veerse Meer, vlak bij Arnhem. Deze editie staat water centraal. De accommodatie is in het Zilveren Schor. Dit natuurgebied aan de westzijde van het Veerse Meer heeft een eigen strandje en zicht op de eilandjes in het Veerse Meer. De Noordzee is op fietsafstand.

Kosten: IVN-ers en gezinsleden vanaf 14 jaar € 235,-; niet-IVN-leden € 245,-; Kinderen van IVN-leden 5 t/m 13 jaar € 155,-; voor niet-IVN-leden € 160,-.

Aanmelding via website of Wil de Jong, tel: (043) 3521109,

e-mail: [ivnzw.dejong@kpnplanet.nl](mailto:ivnzw.dejong@kpnplanet.nl).

Informatie: [www.ivn.nl/zomerweek](http://www.ivn.nl/zomerweek).

## **BLOESEMFIETSTOCHT LANGS DE LINGE**

Beste leden,

Op 15 april a.s. staat de bloesemfietsstocht gepland.  
Een nieuwe activiteit die toch wel wat organisatie vereist.  
Om alles goed te laten verlopen is het noodzakelijk dat we weten hoeveel personen er aan deze activiteit gaan deelnemen.  
Na aanmelding ontvangen jullie bericht wat betreft kosten en vertrektijd.

Vandaar deze oproep voor aanmelding voor deze activiteit.

Aanmelden kan tot 9 april telefonisch, via e-mail of schriftelijk d.m.v. het invullen van onderstaand strookje:

Naam:.....

Tel no:.....

Ik ga mee met ..... personen

Ik neem mijn fiets(en) zelf mee ja/nee zoniet dan s.v.p.  
..... fietsen huren

Ik heb wel/geen auto ter beschikking

Peter Maessen



## DAGWANDELING AHRTAL in het Duitse Eifel gebergte

Onze jaarlijkse dagwandeling brengt ons dit jaar naar het schitterende Ahrtal. De Ahr is “einer der wildesten und schönsten Töchter des Vater Rheines “ zo staat in een brochure over dit mooie dal. We gaan wandelen in de omgeving van Altenahr. Onder leiding van een echte Ahrtaler gaan we een schitterende tocht maken langs de Ahr en door de heuvels langs de Ahr.

Onze gids belooft ons geweldige panorama's, het idyllische Naturschutzgebiet Langfigtal, een rijke flora en fauna en historische kasteelruïnes. Grillige en steile rotsformaties en donkere wouden afgewisseld met sappige weiden. En niet te vergeten de hellingen vol met druivenstokken. In de telefoongesprekken met onze gids werden we alleen maar enthousiaster, zo vol was deze man van zijn gebied. In april gaan we met hem voorwandelen. Graag nodigen we jullie uit op zaterdag 2 juni met ons mee te gaan, **wel even van tevoren opgeven als je meegaat.**

We vertrekken om 07.45 uur bij het gemeentehuis in Panningen. Rond tien uur zijn we dan in Altenahr. Tegen zevenen zijn we weer in Panningen terug. Het wordt wel een stevige wandeling. We moeten hier en daar wel een heuvel op. Goed schoei- sel is aan te raden en degenen die Nordic-walking uitrusting hebben kunnen deze gerust meenemen. Aan te raden is een lunchpakket en voldoende drank mee te nemen. Onderweg zijn er weinig mogelijkheden om iets te gebruiken. We reizen ook dit jaar weer met Touringcarbedrijf Ghielen uit Beringe.

De kosten zijn € 15,00 voor leden en € 17,00 voor niet leden.

Bij voldoende deelname zal voor kinderen de prijs gereduceerd worden. Voor inlichtingen en opgave neem contact op Math. Ghielen, 06-10495465 of Wim Maassen, 077- 4661770

Tot ziens op zaterdag 2 juni.

Math. Ghielen

## BESTE JEUGDLEDEN

Alweer april. Heb je ook iemand geplaagd met een één april grap? Ik denk het wel! Leuke gewoonte! Het is al weer april!

De lente komt er aan! De dagen worden al weer flink langer. Lekker buiten spelen. De winter was dit keer wel erg zacht. Niet veel vorst en niet veel sneeuw. Misschien krijgen we nu wel een gewone lente. Dat weten we over enkele maanden. Nu eerst genieten van al die vogels die nesten gaan bouwen. Nu kun je ze goed zien. Nog geen bladeren aan de bomen! Let ook op je nestkastje dat je gemaakt hebt op de februari-bijeenkomst. Wat een getimmer, soms wat een gemopper als de spijker niet deed wat jij wilde. Het was een erg gezellige timmerwerkplaats.

De natuur is nu weer 30 vogelhuisjes rijker. In januari kwamen Jos en Ger ons verrassen! Wat is er veel te ver-

tellen over fossielen. En wat was er veel te zien. Enkele tafels vol met verhalen en nog eens verhalen van heel lang geleden. Weet je nog: Toen was hier een tropisch oerwoud. Toen was het hier allemaal ijs. Toen leefden er nog geen mensen. Toen was hier een zee. Toen was enz. enz. Een heel interessante avond die afgesloten werd



met een verrassing. Iedereen kreeg een zakje met echte fossielen. Daar kun je nu verhalen bij vertellen! Geweldig toch? Ga je nu ook op zoek? Veel succes.



Ja en dan toch nog even over de sterren-tocht in december. In het donkere bos je weg zoeken met een zaklampje. Op bomen waren blinkende sterren vast gemaakt. Die sterren moest je steeds weer vinden met je zaklampje. Best wel eng 's avonds in het donker in een bos. Zouden nachtdieren dat ook vinden? Toen we terug waren in het IVN gebouw mochten we

nog een opdracht doen. Teken een vleermuis (nachtdier) met je ogen dicht. Je merkte meteen dat dat erg moeilijk was. Na enkele minuten tekenen zonder kijken waren er toch veel goed gelukte werkjes. Enkele staan er in deze Kijk Op.

De volgende keer staat er misschien weer iets van jou in ons boekje. Schrijf over jouw natuur ontdekkingen en geef ze af in het IVN gebouw of bij de redactie.

Heel veel lenteplezier  
Jan van Enckevort

## VOGELASIEL SOMEREN

Op zaterdag 20 januari brachten leden van de Vogelwerkgroep een bezoek aan het Vogelasiel van Toon de Smit in Someren.

In dit asiel, dat bestaat vanaf 1979, worden (zieke, gewonde) gevonden vogels door diverse instantie's aangeleverd om hier verzorgd te worden zodat ze weer teruggezet kunnen worden in de natuur. Met veel zorg worden de binnengekomen vogels door vrijwilligers verzorgd.

Ook educatie is een belangrijk onderdeel van dit vogelasiel.

Het Brabants getint bezoek aan het vogelasiel begon met een korte powerpoint presentatie over de geschiedenis en het werk van dit asiel. Daarna werden de aanwezige VWG-leden met een opdrachtformulier het asiel ingestuurd.



Op dit formulier kon worden ingevuld welke vogels er in de opvanghokken zaten. De onderlinge rivaliteit werd heviger toen duidelijk werd dat de winnaar na afloop een prijs in ontvangst kon gaan nemen. Bij twijfelgevallen waar in eerste instantie gezamenlijk werd overlegd werd daarna gezwegen.

Na afloop werden de formulieren door een vrijwilligerster gezamenlijk gecontroleerd.

Wie had ze alle 15 goed.....niemand dus.

Renske Stevens (uiteraard geholpen door Opa Jan) was de winnares en mocht de prijs in ontvangst nemen.

Om 12.00 uur keerden we onder toeziend oog van Jan de Smit zelf huiswaarts.

Een bezoek aan dit vogelasiel is de moeite waard, kijk voor meer informatie op: [www.vogelasiel-someren.nl](http://www.vogelasiel-someren.nl)

Peter Maessen



Michelle Giesbertz



### **Vogelwerkgroepleden timmeren aan de kast**

Een van de vele activiteiten van de Vogelwerkgroep is het ophangen van diverse soorten nestkasten in en om de gemeente Helden. Het gaat hier vaak om compensatie van bestaande nestgelegenheden die bij verbouw en/of afbraak van schuren en oude woningen komen te vervallen. Het doel hiervan is de betreffende vogels zo extra onderdak en nestgelegenheid te bieden, en zo de populatie in stand te houden. 1 Of 2 maal per jaar worden deze nestkasten gecontroleerd en worden de broedgegevens genoteerd. In Helden hangen/staan ongeveer 20 steenuilenkasten, 15 kerkuilenkasten, 3 torenvalkenkasten en 25 bosuilenkasten. Vooral de kasten van de bosuilen (de meeste opgehangen in 1981/1982) waren aan vervanging toe.

Reden voor enkele leden van de Vogelwerkgroep de handen uit de mouwen te steken en van afvalhout nieuwe kasten te gaan timmeren, zo'n 20 in getal.

## **EVEN TERUGBLIKKEN.....**

*Donderdag 11 januari 2007.*

### **NIEUWJAARSTREFFEN**

Het wordt elk jaar gezelliger op ons tradionele nieuwjaarstreffen. In de weer gezellig aangeklede grote ruimte werd door ruim 25 leden nagekaart over het afgelopen verenigingsjaar en werd over van alles en nog wat gepraat. Door af en toe een hapje of iets te drinken te halen werd het een soort stoelendans waardoor eigenlijk iedereen met iedereen wel even zat te praten. Opvallend is het wel dat onze IVNers zo langzaam van het bier afraaken en overstappen naar rode wijn. Maar allé, wijn is ook een natuurproduct.

Kortom een supergezellige avond die pas rond het nachtelijke uur eindigde en die naast alle ernst en zorgen voor de natuur toch ook voor gezellige vriendschap zorgde. Het bestuur ziet het steeds groter wordende gezelschap toch ook als een positieve impuls voor onze vereniging.

*Zondag 14 januari.*

### **VOGELOBSERVATIEBOOTTOCHT over de Maas**

Prachtig weer en een voor de tijd van het jaar een aangename temperatuur. Om 8.30 uur rijden de eerste vogelaars de parkeerplaats van de C-1000 in Wanssum op.

Goed op tijd om voor aanvang van de (alweer voor de 8<sup>e</sup> keer) door de Vogelwerkgroep georganiseerde boottocht nog gauw een kopje koffie te kunnen nuttigen. 120 personen zullen zich het komende ½ uur gaan inschepen om daarna tijdens het 3 uur varen te kunnen genieten van de vele vogels op de oever van en op de Maas.

Ook dit jaar weer wordt er samengewerkt met het IVN Bakel/Milheeze. Een jaarlijkse ontmoeting van Limburgse en Brabantse vogelaars, allen met een passie voor vogels.

Het Brabantse dialect verraad meteen tot welke IVN afdeling de mensen behoren. Telescopen, verrekijkers en camera's worden aan boord gesleept om maar niets te missen.

Schipper Jan, inmiddels ook een bekende geworden, ontvangt de mensen aan boord en heet ieder van harte welkom.

9.00 uur: De boot is inmiddels goed gevuld en klaar voor vertrek. Paul Seelen de aanwezige journalist van Dagblad de Limburger is inmiddels in gesprek met enkele vogelaars.

Paul heeft de aankondiging in de pers gelezen en nodigde zichzelf uit om mee te gaan en een verslag van deze morgen te plaatsen in Dagblad de Limburger van komende week.

De party-boot Filae Mosae vaart de jachthaven uit en vaart stroomafwaarts richting de sluizen van Sambeek.

Op het bovendeck wordt gespot naar vogels en onderling wordt gecommuniceerd over wat er allemaal valt te zien. En dat zijn er wat want op het eind van de tocht zullen we ongeveer 80 waarnemingen op papier hebben staan.

Benedendecks genieten mensen van een heerlijke kop koffie met .....uiteraard een stuk vlaai. Na 1 1/2 uur keert de boot en vaart weer terug richting Wanssum.

Halverwege ligt het Leukermeer, en omdat zich ook hier vele vogels (zelfs een complete reigerkolonie) hebben verzamelt vaart de boot het meer op. De sfeer wordt alleen maar beter en beter, we zien steeds meer vogels en de mensen raker steeds enthousiaster, zeker als er op het eind van de rit een slechtvalk wordt waargenomen. Zittend op een paal in een weiland en toch wel een vrij zeldzame waarneming.

De tijd vordert en we varen inmiddels de jachthaven weer voorbij richting Geijsteren om ook daar nog een laatste blik op de oevers te kunnen werpen. Het is 11.45 uur en dus weer de hoogste tijd om terug te varen naar Wanssum. Om precies



12.00 uur meert de boot weer aan. Vogelaars onder mekaar nemen afscheid en zeggen vaarwel en tot het volgend jaar.

Peter Maessen

*Donderdag 8 februari.*

## **DIALEZING NEUSIEDLERSEE EN DONAUDELTA**

Henk van Dijk was weer onze gast. We hebben in het verleden al enkele keren meer van zijn natuurkennis en vooral zijn fenomenale natuuroptnames mogen genieten.

Deze avond bezochten we met hem de in Nieder-Österreich gelegen Neusiedlersee en de Donaudelta. Over een periode van ruim vijftien jaar maakte Henk zijn opnames in dit water en rietrijke land. De rietkragen zijn soms wel 8 kilometer breed en geven woonplaats aan meer dan 150 soorten vogels. De Neusiedlersee is ongeveer een halve meter diep en valt in zomerdag soms helemaal droog. Het is een waar vogeleldorado en Henk heeft met converters, godweethoeveel mm lenzen, automatische ontsluiters enz. geweldige foto's gemaakt. De oh's en ah's klonken herhaaldelijk. Niemand had ook last van zware ogen of aankomende dutjes. Het was allemaal te prachtig om te zien. Te veel om op te noemen. Ik kan daar alleen maar op zeggen. "Kom de volgende keer zelf en laat je verwennen door werkelijk schitterende natuuroptnames die Henk je laat zien. Ongetwijfeld zal hij weer opduiken in ons jaarprogramma. Hij heeft nog series zat, zo zei hij en hij komt graag naar Helden". Er waren 28 bezoekers.

*Dinsdag 27 februari.,*

## **Film "DEEP BLUE"**

Na het succes van vorig jaar met de film "Traveling Birds" wilden we dit jaar ook weer graag zo'n film in ons jaarpro-

gramma opnemen. Het werd de film “Deep blue” waarin de oceanen met al hun kracht, verborgen schoonheid, wreedheid en ontzaglijke rijkdom aan leven centraal stond. Geweldige opnames van fascinerende, enorme scholen vis, die net als grote vluchten spreeuwen, de meest onwaarschijnlijke wolken van vis veroorzaken. Hoe enorme walvissen deze scholen aanvalen, ze splijten, zich voeden en hoe daarna deze enorme wolken vis zich weer samenvoegen. De jacht van orka’s op jonge zee-robben en pinguïns. Mijn sympathie voor orka’s is na het zien van de jacht- en slachtmethodes van deze enorme dieren wel een beetje over. Ze “spelen” met opgejaagde jonge zeehonden en smijten ze meters hoog de lucht in om ze daarna in een keer te verzwelgen.

We bewonderden de geweldige kleurenpracht van het rif maar ook hoe dit s’ nachts veranderd in een waar slagveld.

We zagen diepe spelonken in de diepste zeeën en het leven wat zich hierin afspeelt. Kortom een belevens om te zien, prachtig door onze beamer geprojecteerd op een groot scherm. Helaas waren er dit keer maar een vijftiental bezoekers. De thuisblijvers hebben echt iets gemist.

### *Donderdag 8 maart.*

## **NATUURGEBIEDEN V/ H LIMBURGS LANDSCHAP**

Edmond Staal, voorlichter van de Stichting Het Limburgs Landschap was deze avond onze gast. Edmond is een bevolgen natuurliehebber en een zeer prettige spreker. In het kort vertelde hij ons de geschiedenis van het nu 75 jarige Limburgs Landschap. Het Landschap is naast SBB (Staatsbosbeheer) en Natuurmonumenten de derde grote natuurbeheerder in onze provincie. In een kort overzicht maakten we kennis met alle gebieden van deze vereniging in heel Limburg. Daarna vertelde Edmond ons over een aantal projecten waarbij zij nu ondermeer sterk betrokken zijn. Allereerst over de natuurontwikke-

lingen aan beide zijden langs de Maas vanaf Meerlo/Swolgen tot voorbij de stuw van Belfeld. Met duidelijke tekeningen en beelden schetste hij hoe deze stroken langs de maas omgevormd worden tot nieuwe natuur met nevengeulen, krekens enz. Aanleiding van deze ontwikkelingen zijn de grote overstromingen in begin negentiger jaren van de vorige eeuw. Als voorbeeld dient de Romeynenweerd tussen Baarlo en Blerick. Ook zal er een nevengeul komen op de Baarlose oever langs de stuw. Hierin zullen o.a. vistrappen opgenomen worden. Als gevolg van de overstromingen krijgen we nu nieuwe natuur die tevens ook het bergingsgebied van te veel maaswater tijdens hoog water zal zijn.

In het tweede onderdeel ging hij in op de geschiedenis en ontwikkelingen van “De Boshuyzer Bossen” bij Venray. De aanwezige jeneverbessen en de dreiging dit gebied af te graven vormden 75 jaar geleden de aanleiding om “Het Limburgs Landschap” op te richten.

Door beter beheer en verbetering van de bodem krijgt nu ook de jeneverbes weer de kans te ontkiemen en te verjongen.

In het derde onderdeel kwam de natuurontwikkelingen van vennen in Nederweert-Eindt aan bod. Op de zuid-oostoever van deze vennen ontwikkelt zich een zeer bijzondere flora. Door o.a. afgraving van de humuslaag komt de vegetatie terug die hier eeuwen geleden ook was.

Deze gebieden liggen aan beide zijden van het kanaal Wessem-Nederweert en vormen straks een lint van natuurgebieden die aansluiten op het Sarsven en de Banen in Nederweert.

Edmond zorgde deze avond voor een zeer geslaagde en uiterst educatieve avond die een heel duidelijk licht wierp op natuurontwikkelingen in dit deel van onze provincie en natuurlijk het werk van het “Limburgs Landschap”.

Er waren 18 bezoekers.

## ZO MAAR EEN WANDELING

Een mooie zaterdagmorgen.

Is het klimaat, zoals door velen wordt beweerd, echt aan het veranderen? Uitgaande van het huidige weer zou je denken van wel. Het zou eigenlijk hartje winter moeten zijn, maar de temperatuur, ongeveer 8 graden met een lekker zonnetje, doet heel anders aan. Een zaterdagmorgen, een morgen na een week van onstuimig herfstweer, met regen, hagel en windkracht 8/9 met uitschieters naar windkracht 10. Mens en dier hebben de overlast die deze storm met zich meebracht ondervonden.

In vele bossen is het een ravage, een slachtveld onder de bomen. Grove den, eiken, populieren en wilgen hebben het loodje moeten leggen, zij konden deze windkrachten net niet hebben en waaiden spontaan om of braken af als lucifers. Op zich lijkt het een ramp, maar toch brengt dit noodweer ook weer voordelen met zich mee. Het huidige beleid, wat betreft het onderhoud van bossen, zorgt ervoor dat omgevallen (dode) bomen blijven liggen. Dode bomen zorgen na verloop van tijd er ook weer voor dat insecten, als kevers, spinnen en pissebedden e.d. zich hier kunnen gaan vestigen. Hiervan profiteren dan ook weer de diverse vogels zoals de specht. Voor hen wordt het tafeltje gedeckt. De cirkel is weer rond. Maar toch.... ook tijdens deze zaterdagmorgenwandeling door het Dubbroek in Maasbree, waren de invloeden van bovengenoemde storm duidelijk zichtbaar. Hoge (oude) populieren, dennen, eiken, wilgen en platanen lagen horizontaal. Bomen van misschien wel 30 of 40 jaren oud, ook zij hebben het natuurgeweld niet overleefd. Zij gaan/zijn dood. Dat het woord dood meerdere betekenissen kan hebben, werd mij tijdens deze wandeling duidelijk. Diverse bomen waren omgevallen en waren dus “dood”, toch wandelend door een klein weilandje in de kern van het Dubbroek, werd ik ineens geconfronteerd met een ander dood wezen.....

een das. 30 Meter voor de ingang van de aanwezige (bewoonde) dassenburcht lag een vrouwtje das, ongeveer 45 cm lang en ik schat ongeveer 20 kg. Duidelijk zichtbaar waren zijn krachtige poten met zijn lange scherpe nagels en flinke tanden. De linker zijde van de kop was beschadigd en er kwam bloed uit zijn bek. Boven zijn staart een grote kale schuurplek met daarop een dikke laag eelt. Dit laatste geeft aan dat het hier een ouder exemplaar das betrof. Zou ook deze das slachtoffer zijn geworden van de storm?, of was het een verkeersslachtoffer dat was aangereden en daarna met zijn laatste krachten heeft geprobeerd zijn hol te bereiken? Jammer maar ook dit niet te voorkomen leed wordt bepaald door de natuur.

De natuur die zoveel diversiteit kent, de natuur waar u en ik op allerlei manieren van kunnen genieten, de eigenwijze natuur die doet wat hij wil en de natuur waar u als lid van “ons” IVN Helden op attent wordt gemaakt.

Peter Maessen



## **IVN-jeugd schoont poel op in Kwistbeekdal**

De Kwistbeek vindt zijn oorsprong ergens in Panningen maar is nu gedeeltelijk overkluisd en is in Schrames nabij de voormalige zuiveringsinstallatie pas zichtbaar in het landschap. Oorspronkelijk meanderde deze beek op Helden gebied in een laagte tussen de Baarloseweg en de Zandberg. Later is ze rechtgetrokken en dient nu vooral als (overtollig) waterafvoerende beek die via Maasbree, door Baarlo bij Steyl in de Maas vloeit.

Het oorspronkelijke Kwistbeekdal is na de laatste ruilverkavelingsronde gedeeltelijk (ongeveer 30 ha) door Staatsbosbeheer aangeplant en ingericht als natuurontwikkelingsgebied. Het IVN Helden streeft al jaren na het hele Kwistbeekdal op Helden grondgebied om te vormen tot natuurgebied.

In het in bezit zijnde gedeelte van Staatsbosbeheer liggen een vijftal poelen die helaas niet door SBB worden bijgehouden. Om deze poelen toch leefbaar te houden en van voldoende licht te voorzien zijn in de voorbije jaren door jeugdleden van onze vereniging een aantal poelen ontdaan van wilgen- en berkenopslag. Ook hebben op de z.g. MADD dagen een aantal gemeenteraadsleden en zelfs onze burgemeester, in de laatste jaren meegeholpen de poelen op te schonen.

Op zaterdag 9 maart j.l. hebben 14 kinderen en een drietal ouders, samen met de leden van onze eigen landschapsonderhoudsgroep een van de belangrijkste poelen onder handen genomen. Aan de poelen zelf wordt niets gedaan, maar om de poelen voldoende zonlicht te laten krijgen is het nodig dat op de oost-zuid oever een strook van ongeveer 15 meter vrij is van bomen en struiken waardoor de zon onbelemmerd door bomen op de poel kan schijnen. En ze hebben hard gewerkt, getuige ook bijgaande foto's. Het begon al spannend. Het gebied kon alleen maar bereikt worden via een glibberige en modderige weg. Daarna over een spannend sluisje lopen om vervolgens

door een soort oerbos bij de poel uit te komen. Gewapend met zagen en snoeischaarsen, deskundig en veilig begeleid door de leden van de onderhoudsgroep, is een forse strook vrijgemaakt en heeft de poel weer volop overlevingskansen.



Er is zelfs zo hard gewerkt dat er bij een tweede poel alvast een flink aanwerk is gemaakt om ook deze poel meer licht te geven. Komende winter zal dit karwei afgemaakt worden, immers nu is het broedseizoen ingetreden en hebben de vogels dit prachtige gebied voor zich alleen.

Het werken in de natuur is niet alleen inspannend, maar ook erg leuk en bovendien ook nog erg leerzaam. Samen midden in de natuur ook nog genieten van lekkere chocolademelk en met vuile handen iets lekkers opsmullen maken het feest compleet. Kinderen en ouders, leden van onze onderhoudsgroep namens de natuur in het Kwistbeekdal hartelijk bedankt en hopelijk tot volgend jaar.

Math. Ghielen

Het IVN Helden heeft een nieuwe website. Hier kunt u veel wetenswaardigheden over onze vereniging lezen zoals: jaarprogramma, contributie, de verschillende werkgroepen, bestuur en de laatste nieuwtjes. Ook vindt u informatie over de natuurgebieden in en rondom onze gemeente. Leest u zelf, een bezoekje aan onze website is de moeite waard.

**[www.ivnhelden.nl](http://www.ivnhelden.nl)**

### **8 nieuwe leden**

Mart en May Hendriks uit Maasbree  
Math Lemmens uit Panningen  
A Verlinden uit Panningen  
De heer Henriks uit Helden  
Jan Gijsberts uit America  
De heer en mevrouw Monaque uit Horst

Samenstelling en vormgeving: S. Venstra

Vormgeving omslag: N. Verhoeven

Vouwen en nieten: M. Verkoelen

S. Venstra

J. v. Enkevort

Drukwerk en sponsoring: Verhoeven-Smeets Groep

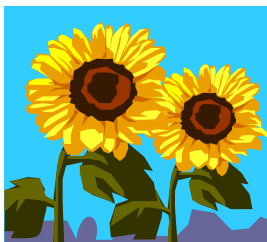
De volgende Kijk Op verschijnt 1 juli 2007. Kopij hiervoor kunt u op diskette en/of papier vóór 1 juni inleveren bij Sytske Venstra. E-mailen mag ook. [Svenstra@hetnet.nl](mailto:Svenstra@hetnet.nl)



## Activiteiten Juli-aug-sept 2007

Datum	Activiteit	Blz.
Don 5 jul	Avondwandeling landgoed Geysteren Gidsen van Geysteren Vertrek 18.45 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939	5
Zon 26 aug	Quin Afferden Vertrek 8.30 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761 en Huub van Hegelsom Tel. 077-4652025	
Zon 9 sep	Groene maand activiteit Landschap en cultuurhistorie Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761	
Zon 30 sep	Paddenstoelenwandeling Gids: Gerard Dings Vertrek 9.00 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Jan Jacobs Tel. 077-3077792	

Het IVN gebouw kunt u vinden op Kloosterstraat 12 te Helden  
Route: Bij de rotonde bij hotel Antiek richting Kessel.  
Na ongeveer 200 meter bij de bocht links af, schuin  
de Kloosterstraat in.  
Het tweede gebouw aan de rechter kant is het IVN gebouw.  
Parkeerplaatsen ruim aanwezig.



## VOORWOORD

Van dichtbij

Dit voorjaar had ik het geluk dat een roodborst-echtpaar zich een nestje bouwde in een bloempot naast de achterdeur. Er werden 6 eitjes gelegd. Er kwamen zes kale roodborstjes uit de eitjes. Al gauw waren het 6 zwarte pluizenbolletjes met een overduidelijke gele snavel. En na 12 dagen de eerste rode pluizenveertjes. Enkele dagen later zat de familie verspreid in de tuin. De bloempot was niet meer nodig. Geweldig!

Geweldig genoten van twee kleine vogeltjes met van die priemende kraaloogies. Wat een inzet en een toewijding bij het stichten van een vogeltjesgezin! Wat een gefluit, gezang en plezier ook nog eens bij al dat werk!

Wat een goed voorbeeld.

Mag deze Kijk Op de lezer ook doen genieten!



De redactie  
Jan v Enkevort

Kijk Op, juli 2007

Jaargang 25 nummer 4

## VOOR DE JEUGD

Eindelijk grote vakantie. Het schooljaar was erg snel voorbij. Het IVN jeugdjaar ook. Het waren fijne bijeenkomsten. We hebben veel genoten.

Zo waren we in april op bezoek bij de familie Schrijnwerkers aan de Haambergweg. Zij heeft een grote boerderij met wel 70 grote koeien. De boer vertelde ons ook van alles over de kalfjes en de koeien. Een koe geeft op een dag wel meer dan 30 liter melk. Een koe drinkt wel 60 liter water op een dag. We hebben ook de vaarzen nog brokjes mogen geven. Veel kalfjes hadden een eigen wit huisje, een iglo. We zagen ook hoe de boerin de koeien molk. Ook een heel karwei. Toen we rondgekeken hadden kregen we ook nog drinken. Het was heel leuk. Bedankt boer Henk en zijn vrouw voor dit fijne bezoek.

In mei gingen we weer naar de IVN wei. We deden een soort wedstrijdje. Welk groepje kinderen vond de meest verschillende planten? Er werd goed gekeken. We vonden wel meer dan 30 verschillende plantjes. Velen van ons gingen met natte voeten naar huis. Het was er erg nat. Toch was het fijn zo in de natuur te zijn.

Als ik dit schrijf is het begin juni. De dagtocht naar Zuid-Limburg gaan we nog doen. We gaan kappen en fossielen zoeken in de mergelgroeve. Ook maken we een wandeling met een leider van Staatsbosbeheer. Dat zal beslist leuk worden. Ook de laatste bijeenkomst moeten we nog houden. Als je dit leest kun jij zeggen of het gezellig was!

Een fijne vakantie en tot ziens!

Zit je het volgende schooljaar in groep 7 dan kun je je weer opgeven voor een fijn, interessant natuurjaar.

Veel vakantie plezier.

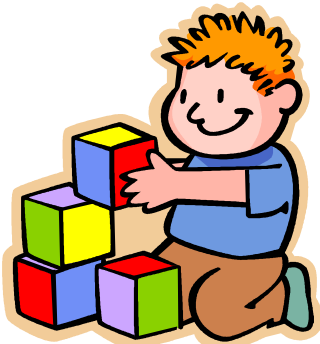
Jan v Enckevort

## VOORTGANG STREEKMUSEUM “LAND VAN PEEL EN MAAS”

Onze vereniging is naast alle heemkundeverenigingen van Baarlo, Helden, Kessel, Maasbree, Meijel, Roggel en Neer en de VVV lid van de Stichting die het museum gaat beheren.

De stand van zaken is momenteel dat het bouwtechnisch ontwerp klaar is en dat de museumontwerper zijn ontwerp nagevoeg klaar heeft. In het ontwerp zal een zaal ingericht worden die het landschap uitbeeldt, met daarin water- en natuurhistorie. De (ver)bouwwerkzaamheden beginnen direct na de bouwvak. Het museum komt in het huidige bestaande gebouw Kerkebóske aan de Kloosterstraat. Het wordt met een transparante foyerachtige ruimte verbonden met het gedeelte dat het gemeenschapshuis De Rhen gaat vormen. In dit gedeelte zal een sportzaal, ruimte voor gymnastiekvereniging SSS, fanfare St Cecilia en het gemeenschapshuis gehuisvest gaan worden. De bouwvergunning voor dit gedeelte is nog niet verleend. De verbouwing van het museumgedeelte en de foyer zal in ieder geval doorgaan.

Als het museum klaar is zal t.z.t. door het IVN mogelijk een natuur-thematentoonstelling ingericht gaan worden. Hiervoor is een ruimte voor wisselexposities gereserveerd.



Onze leden zullen mogelijk gevraagd gaan worden af en toe te gaan suppoosten.

Hebben jullie vragen over dit nieuwe streekmuseum neem dan contact op met : Math. Ghielen.

Tel:06-10495465

of

[math.ghielen@hetnet.nl](mailto:math.ghielen@hetnet.nl)

## **BRANDJE IN HET IVN-GEBOUW**

Half juni is op een vrijdagmiddag kortsluiting ontstaan in de meterkast van de peuterspeelzaal. Door snel ingrijpen van de medewerkers van de peuterspeelzaal en de vrijwillige brandweer was het brandje snel geblust en bleef de schade beperkt tot wat roetschade in de meterkastruimte en de gang van de peuterspeelzaal. In de ruimtes van EHBO/IVN was geen schade. We gaan samen met de andere gebruikers bij de gemeente Helden wel pleiten voor automatische brandmelders in alle ruimtes.



## **AVONDWANDELING LANDGOED GEYSTEREN.**

**Donderdag 5 juli:**

Gidsen van onze zustervereniging IVN Geysteren gaan ons gidsen door landgoed Geysteren.

Dit landgoed van Baron Weichs de Wenne is landschappelijk erg mooi en heeft mooie oude bomen en een aantal oude gebouwen. De gidsen van IVN Geysteren kennen dit gebied als hun vestzak en gaan ons een prachtige avond bezorgen.

We vertrekken om 18.45 uur vanaf het IVN gebouw in Helden.

## **EVEN TERUGBLIKKEN.....**

### **Wandeling door het landschap van Gronsveld**

De floragroep besloot om op 7 april door het landschap van Gronsveld te wandelen. Deze wandeling staat beschreven in de Natuurgids van februari 2007.

Om 9.00 uur vertrokken we (Corry, Sytske, José, Karien, Toos, Nel, Wim, Thijs en Peter) vanuit Helden. In Gronsveld aangekomen gingen we eerst op zoek naar een café waar we even het toilet konden bezoeken en een kopje koffie of thee konden nuttigen. Helaas, alle gelegenheden waar we langs kwamen, waren nog gesloten. Bij de open poort van een pittoreske binnenplaats, zagen we iemand staan. Aan deze heer vroegen we waar ergens een gelegenheid open zou zijn.



Hier zitten we op het terras van de heer Hanssen.

Tot onze verrassing nodigde de heer Hanssen ons uit om op zijn binnenplaats plaats te nemen en daar gebruik te maken van het toilet. Hij stond er bovendien op om ons een kop koffie of thee aan te bieden. Dit was een zeer bijzondere en hartelijke ontmoeting. We genoten van de mooie binnenplaats en huis en ontvingen goede raad over het Savelsbos. Meneer Hanssen nog bedankt voor de goede zorgen. Deze ontmoeting zullen we nog lang onthouden.

Onderweg genoten we eerst van de fruitbomen die in bloei stonden. Via allerlei hekjes en paadjes kwamen we in het Savelsbos. We keken gelijk uit op het geweldig mooie landschap met overal bloeiende anemonen.



Een greep uit de bloeiende planten die we verder tegen kwamen. Het maartsviooltje, speenkruid, gewone ereprijs en klimopbladige ereprijs, sleutelbloem, pinksterbloem, meizoentjes en muskuskruid. Verder troffen we nog aan de gevlekte aronskelk, eenbes, look zonder look, meidoorn enz.

Het landschap verschilde enorm in hoogte. We moesten vaak klimmen of dalen. Omdat het blad aan de bomen nog niet ontwikkeld was konden we ver van ons af kijken. Het landschap rondom de “Trichterberg” is zeer kleinschalig. We genoten volop van het uitzicht.

Met regelmaat kwamen we langs oude mergelgroeven en de dassenburchten lagen her en der zeer opvallend in het landschap. Het koste geen moeite om overal dassensporen te vinden.

Bij de boswachterwoning “Huize De Beuk” kregen we van de beheerder van de woning uitgebreid informatie over de nadelen van de in het verleden uitgevoerde ruilverkaveling in het gebied en over de overgang van de delen van de gemeente Gronsveld naar de gemeente Eijsden.

Tijdens de hele wandeling liet de vogelpopulatie zich nadrukkelijk horen. Een greep uit de gehoorde en geziene vogels zijn buizerds, roodborstjes, vinken, spechten en als specialiteit de boomklever die hele gesprekken met Peter voerde.

Tot slot vermeld ik dat we vanuit de hoogte op ons gemak een jong reegetje observeerden.

Al met al dus een prachtige wandeling.

De volgende activiteit van de floragroep is weer gewoon in Helden. We inventariseren dit seizoen de flora van het Vlakbroek. Wil je met ons meedoen, kijk dan op de website waar en wanneer we een activiteit hebben, of mail naar Toos Wilms: [koopmanswilms@hetnet.nl](mailto:koopmanswilms@hetnet.nl).





Op 7 april fotografeerde Wim Maassen dit nest met 2 verschillend gekleurde eieren aan de bosrand in Gronsveld. Welke vreemde vogel heeft deze gelegd? Misschien kunnen leden van de vogelwerkgroep daarbij uitsluitsel geven?

### **Zondag 15 april: Bloesemfietstocht langs de Linge.**

Vroeger zat er elk jaar een door onze vereniging uitgezette fietstocht in het jaarprogramma. Sinds de komst van het fietsknooppuntensysteem, waarin bijna alle door ons uitgezette fietsroutes zijn opgenomen, is het moeilijk in eigen omgeving nog een fietstocht uit te zetten die nog iets nieuws brengt. Daarom zijn we er mee gestopt. Doch dit jaar hebben we de draad weer opgepakt en hebben een fietstocht langs het riviertje de Linge uitgezocht dat, vooral in april, bijzonder mooi is. s'Morgens om 8 u vertrokken we, de fietsen op de drager, richting Tricht in de Betuwe. We waren met 21 deelnemers. Vanuit

Tricht hebben we de 55 km lange tocht gefietst door het werkelijk schitterende landschap aan beide zijden van de Linge. Je fietst voornamelijk over de rivierdijk en hebt hierdoor een geweldig mooi uitzicht over de omgeving. De route wordt bijna overal gedomineerd door bloeiende fruitbomen en overal uitzicht over de Linge.



Het rivierdal tussen de dijken is bijna overal natuurgebied en een rijk vogelgebied. We zagen vele eenden, ganzen, zwanen en verschillende keren de ooievaar. Zelfs ergens hoog op zijn nest, geflankeerd door 2 jongen en de beide ouders. De route voert door verstilte oude dorpjes en prachtige dijkhuizen, door boomgaarden en zelfs door een landgoed. We passeerden fort Asperen, een verdedigingswerk van de Hollandse waterlinie en in .....bewonderden we de zeer scheef staande kerktoren waaronder we het graf ontwaarden van een zekere mevrouw Pisa, de vrouw van de dominee. We dronken thee in de prachtige tuin van theehuis De Lingerije en picknickten aan de oever van een meertje met vele futen. Met een spannend en scheef-

hangend fietspontje werd de Linge overgestoken. We fietsten door het prachtige oude landgoed Marienwaard en aten een ijsje in een fruitbedrijf met winkeltje. Met enige zadelpijn arriveerden we tegen vijven weer in Tricht. Eensgezind werd hier afgesproken het volgend jaar weer samen te gaan fietsen. Weer een prachtige fiets en natuurervaring rijker.

Ps. Ik vond de route zo mooi dat ik ze een week later, op maandag, nog een keer gefietst heb.

### **Zondag 22 april: Wandeling Elsbeemden.**

Het natuurgebied De Elsbeemden ligt ten noordoosten van de A 67 tussen Maasbree en Sevenum en wordt begrensd door het Grote Molenbeekdal. De Elsbeemden is een nat broek en beemden gebied met afwisselend weilandjes omzoomd met bomen, kleine bossages en poelen. Het is in eigendom van Staatsbosbeheer.



De nachtegaal

We bezochten in dit vroege voorjaar speciaal dit gebied voor haar grote vogelrijkdom. We hebben genoten. Het was sowieso zomers weer en het frisse groen lachte ons toe. We hoorden de koekoek en zo ongeveer alles wat je je kunt indenken. Onze vogelaars konden hun genot niet op. Helaas herken ik maar een paar vogelgeluiden en kan al genieten als ik ergens in de verte het geluid hoor van een fazant. Er is echter een geluid dat ik zelfs direct herken en dit is het geluid van de nachtegaal. Ik weet helaas niet alle gehoorde vogels meer. Ik moet me eindelijk eens aanleren de namen op te schrijven, maar helaas, Mart Christiaens was er niet bij dus moeten jullie het met mijn geheugen doen. We hoorden en zagen o.a. de boomklever, de koekoek, de tjiftaf, de nachtegaal, de rietzanger, de gele kwikstaart en in een poel o.a. de dodaard. Ook mochten we nog genieten van 2 reeën die rustig in een weiland stonden te grazen. Kortom een mooie zondagochtend in een prachtig gebied.

### **Zondag 6 mei: Wandeling door natuurgebied Maalbeek en de steilrand bij Tegelen.**

We waren deze ochtend te gast bij onze zustervereniging IVN de Steilrand uit Reuver/ Tegelen. Angelique Ahlen en haar man waren onze gidsen.

Door bodembewegingen is dit gebied opgestuwd en herbergt het grote hoeveelheden klei en grind, ooit aangebracht door de Rijn en de Maas. Enige tienduizenden jaren geleden ontstond de Peelhorst aan de noord-westzijde van de huidige maas en de steilrand aan de oostzijde van de maas. Door aardbewegingen ontstonden deze, relatieve hoogtes, gescheiden door een laagte, de slenk van Venko, waardoor nu de Maas stroomt. Aan de oostzijde van de Maas, in Tegelen, Belfeld en Reuver was klei en hierdoor ontstonden de pannen, steen en tegelindustrie.

Door dit afgraven ontstonden klei en grindgaten waarin zich een prachtige natuur heeft ontwikkeld. Door dit mooie gebied

gidsten ons beide kenners. Angelique wees ons op de bijzondere plantenwereld en haar man vertelde alles voor de voorkomende vogels. In de kleiafgravingen zijn meertjes en poelen ontstaan die nu een schat aan natuur opleveren.

Het hele gebied is eigenlijk een plateau doch door de afgravingen en het ontstaan van enkele beken die diepe dalen hebben uitgespoeld, lijkt het net Zuid-Limburg. Op het hoogste punt in deze wandeling krijg je een mooi uitzicht over de naaste en verre omgeving. Zelfs de kerktorens van Kessel en Helden en de silotoren van het voormalige landbouwbelang in Beringe zijn te zien.

Een mooie wandeling en een leerzame zondagochtend. We waren met z'n twintigen.

Op zondag 20 mei verzorgt onze vereniging een wandeling in het Vlakbroek voor de leden van IVN de Steilrand als tegenprestatie.

### **Zondag 20 mei: Wandeling de Plateau.**

Door omstandigheden was onze gids verhinderd. De wandeling ging niet door. De toch opgekomen belangstellenden sloten aan bij de wandeling in het Vlakbroek

De wandeling zal in het programma van volgend jaar opgenomen worden.

### **Zaterdag 2 juni: Dagtocht naar Altenahr.**

Het is nog nooit voorgekomen dat ik tot tweemaal toe met Roedje Ghielen moest bellen voor een grotere bus. Hadden we in eerste instantie een 50 persoonsbus gereserveerd, moesten we vragen voor een 60 persoonsbus. Zo groot was het aantal aanmeldingen voor onze dagtocht. Eigenlijk was zelfs deze bus niet groot genoeg. Ruim 80 aanmeldingen hebben we gehad. De mogelijkheid bestond nog een 66 persoonsbus te reserve-

ren, doch deze bus is zo lang dat hij Altenahr amper of niet binnen kan. Uiteindelijk zijn we met 58 deelnemers richting Duitsland vertrokken.



De heenreis bracht ons over de Bundesautobahn 61 tot vlak bij ons reisdoel. Altenahr is een idyllisch stadje, gelegen in een deels bebost en deels met wijnranken begroeid dal aan de Ahr. We parkeerden de bus bij het station en maakten alvorens bij ons vertrekpunt te arriveren nog eerst even een korte toeristische wandeling door Altenahr. Aan een van de vakwerkgevels bevindt zich een oud carillon wat volgens mij een welkomstlied voor ons speelde. Hierna werden we opgewacht door Herr Peter Eschweiler, onze gids voor vandaag. Peter is in het dagelijkse leven gemeentesecretaris van Altenahr en staat aan het hoofd van de ambtelijke organisatie van een aantal gemeentes in het Ahrdal. Elk dorp heeft hier nog zijn eigen burgemeester en een raad. Peter is echter ook jager en vanuit deze hobby weet hij veel van het gebied. Na een lekkere kop koffie en voor sommigen ook nog een groot stuk Kirschtorte begon onze



wandeling. Door een smal, zeer sterk stijgend straatje, omringd door historische huizen en later door dichte bossen bereikten we de kasteelruïne, vanwaar we een geweldig uitzicht hadden over het stadje en het Ahrdal. Peter vertelde ons e.e.a. over de geschiedenis van het kasteel en de omgeving. Na een korte pauze ging het verder, steeds dalend en stijgend tot we op de Rotwein wandeweg kwamen. In de omgeving van Altenahr wordt Duitslands meest bekende rotwein gemaakt. Om te voorkomen dat in de heuvels het zand bij regen wegspoelt zijn keermuren van plaatselijke steen gemaakt. Deze keermuren zijn niet gemetseld maar gestapeld. In de "voegen" groeien allerlei planten en leven hagedissen. We hebben er een aantal gezien die zich heerlijk in de zon zaten te koesteren. De wandeling voerde verder omhoog.



Langs de weg stonden kleine stenen kapelletjes die de kruisweg vormden. Ik hoop alleen niet dat men deze kruisweg vroeger op de knieën moest afleggen.

Onderweg konden we genieten van prachtige vergezichten en natuurlijk een aantal bijzondere planten. Peter Wijnhoven liep zoals vanouds weer achteraan en onze plantenliefhebbers omzoomden hem. Ik moest natuurlijk weer herdershond zijn en hen geregeld “opjagen” zich weer bij de groep aan te sluiten. Op het hoogste punt van dit pad was voor ons een prachtige picknickplaats midden in de natuur gereserveerd. Met tafels en banken en zelfs een toilet. Zo luxueus hebben we het zelden gehad. Een van onze deelnemers was jarig en trakteerde iedereen op een reep chocolade. Na de picknick voerde onze tocht omlaag door de wijnbergen. Menige wijnrinker kreeg steeds meer respect voor de wijnboeren die op de steile hellingen hun werk moeten doen. Onderweg genoten we van steeds weer wisselende vergezichten en bijzondere planten. De gids voerde ons hierna langs de Ahr die vol stond met bloeiende waterplanten om hierna weer een lange klim te maken. Onderweg vertelde hij van het vele wild dat hier voorkomt. Hij liet ons sporen van wilde zwijnen en roodwild zien. Wilde zwijnen komen hier massaal voor en moeten door de jagers bestreden worden. De aantallen te doden dieren zal ik maar niet noemen, maar ik schrok ervan. We moesten de klim ook weer langs dezelfde weg terugmaken doch dit was geen straf. De vergezichten die we op de terugweg kregen waren schitterend.

Weer terug bij de Ahr vervolgden wij onze route langs deze rivier om later te eindigen in Mayschoss. Onderweg passeerden we een kersenboom die schijnbaar op niemandsland stond aan de oever van de Ahr.





Jan Jacobs, een van de grootste durfals of belhamels, ging aan de reling hangen en begon de boom kaal te plukken. We spraken er schande van maar genoten wel van de heerlijke kersen. In Mayschoss wachtte ons een heerlijk terras en een paar lekkere potten bier of iets dergelijks.

Onze gids had voor ons nog een rondleiding in de “wereldberoemde wijnkelders van dit weinort” geregeld. De plaatselijke kellermeister verzorgde een boeiende rondleiding door de uitgestrekte onderaardse gewelven. Ons respect voor de wijnbouwers nam alleen nog maar toe als je ziet hoeveel werk verzet moet worden voor de fles bij ons in de winkel staat.

De rondleiding werd afgesloten met een kleine proeverij. Wat prettig was dat niet werd aangedrongen om wijn te kopen.

Voordat we aan deze rondleiding begonnen had Wim Maassen in hochdeutsch onze gids bedankt voor de geweldige dag en mocht ik hem een pakket met Heldense producten aanbieden. Een paar kilo Heldense asperges, een lekkere fles Elkandre

witte wijn en een Heldenaar, een Heldense kruidenlikeur. Onze gids was er aangenaam door verrast en bood aan over enkele jaren opnieuw onze gids te willen zijn om ons nog meer van dit prachtige landschap te laten zien.



Om zeven uur waren we weer terug in Panningen, moe en voldaan. Een prachtige dag afsluitend. Een applaus voor de organisatoren Wim Maassen, Huub van Hegelsom en ondergetekende besloot deze dag.

Math. Ghielen



Is hij niet prachtig?

Deze vlinder is door kinderen als rups gevonden.

Ze hebben hem in een potje gedaan daarin heeft hij zich verpopt en toen kwam er deze prachtige vlinder uit.

We hebben hem op de foto gezet en daarna hebben de kinderen hem de vrijheid gegeven.

Wim Maassen



Ber Aerts krijgt oorkonde en speldje uitgereikt door Math vanwege zijn meer dan 25 jarig lid zijn van het IVN Helden.

Het IVN Helden heeft een website. Hier kunt u veel wetenswaardigheden over onze vereniging lezen zoals: jaarprogramma, contributie, de verschillende werkgroepen, bestuur en de laatste nieuwtjes en heel veel foto's. Ook vindt u informatie over de natuurgebieden in en rondom onze gemeente. Leest u zelf, een bezoekje aan onze website is de moeite waard.

[www.ivnhelden.nl](http://www.ivnhelden.nl)

Samenstelling en vormgeving: S. Venstra

Vormgeving omslag: N. Verhoeven

Vouwen en nieten: M. Verkoelen

S. Venstra

J. v. Enkevort

Drukwerk en sponsoring: Verhoeven-Smeets Groep

De volgende Kijk Op verschijnt 1 oktober 2007. Kopij hiervoor kunt u op diskette en/of papier vóór 1 september inleveren bij Systske Venstra. E-mailen mag ook. [Svenstra@hetnet.nl](mailto:Svenstra@hetnet.nl)

## Activiteiten Okt-nov-dec 2007

<b>Datum</b>	<b>Activiteit</b>	<b>Blz.</b>
Zon 21 okt	Herfst/wildwandeling Bruggenerwald Vertrek 8.15 uur vanaf het IVN gebouw Gids: Peter Kolshorn Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761	
Zat 27 okt	Nacht van de nacht, wandeling Vertrek 21.45 uur vanaf het IVN gebouw Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761	
Zat 3 nov	Natuurwerkdag Begeleiders: de natuurwerkgroep Plaats: Kwistbeek om 9.00 uur Coördinator: Jan Jacobs Tel. 077-3077792	12-13
Zon 4 nov	Wandeling Heldense Bossen Gids: ? Vertrek 9.00 uur vanaf Parkeerplaats Heldense Bossen. Coördinator: Peter Maessen Tel. 077-4653761	
Don 15 nov	Lezing/dia's over Zuid Spanje Inleider: Frans Hoefnagels 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Jan Jacobs Tel. 077-3077792	4
Don 13 dec	Lezing/cursus bloembouw en bestuiving Inleider: Frans Hoefnagels 20.00 uur in het IVN gebouw Coördinator: Jan Jacobs Tel. 077-3077792	5
Zon 30 dec	Winterwandeling Samen met IVN Baarlo Vertrek 13.30 uur vanaf IVN gebouw Helden Coördinator: Math Ghielen Tel. 077-3074939	

Het IVN gebouw kunt u vinden op Kloosterstraat 12 te Helden  
Route: Bij de rotonde bij hotel Antiek richting Kessel.  
Na ongeveer 200 meter bij de bocht links af, schuin de Kloosterstraat in.  
Het tweede gebouw aan de rechter kant is het IVN gebouw.  
Parkeerplaatsen ruim aanwezig.

## VOORWOORD

Beste IVN-ers

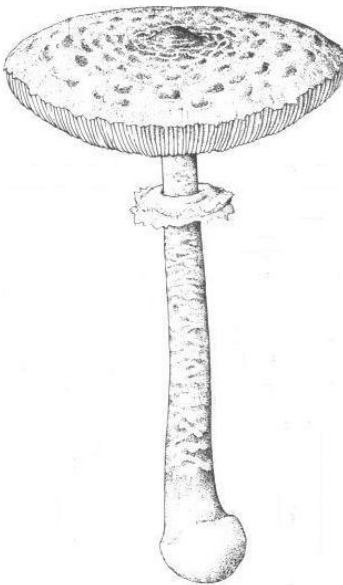
Na een veel beschreven en besproken zomer draagt de nazomer ons over aan de herfst. Tegen houden kunnen we dat niet! Gelukkig maar! De een vindt de herfst met zijn kleurenpracht het mooiste jaargetijde. De ander vindt de lente met al die felle kleuren het mooiste jaargetijde.

Voor velen zijn het vooral de kleuren die bepalend zijn. Voor anderen zijn het de vogels die ze kunnen bespieden. We hebben

allerlei redenen om één jaargetijde toch het mooist te vinden. Mooi die geweldige afwisseling in die vier jaargetijden. Mooi die mensen die van mening verschillen over welk jaargetijde nu het mooist is. Er is ook overeenkomst tussen al die mensen.

Genieten doen ze allemaal.

Een fijne herfst.



De redactie  
Jan van Enkevort

Kijk Op, oktober 2007  
Jaargang 26, nummer 1

## **BESTE LEDEN,**

Zoals jullie misschien hebben vernomen in het nieuws gaat de acceptgiro verdwijnen als betaalmiddel. Reden hiervoor is dat de verwerkingskosten te hoog zijn geworden. De banken hebben daarom in internationaal verband besloten om per 2009 te stoppen met het accepteren van betalingen met de acceptgiro. Voor ons als vereniging is het nu al zo dat wij € 0,80 betalen per accept. De bank legt daar nog € 1,50 bij voor de verwerking. Aangezien onze acceptgiro's nu op zijn, heeft het bestuur besloten geen nieuwe meer aan te schaffen en per januari 2008 over te gaan op automatische incasso voor het innen van de contributies. Medio november ontvangt u een formulier voor het machtigen van de vereniging om de contributie automatisch van uw rekening af te laten schrijven. Het bestuur vraagt u vriendelijk dit formulier zo snel mogelijk in te leveren bij de penningmeester of een van de andere bestuursleden. Heeft u onoverkomelijke bezwaren tegen automatische incasso, maak dit dan ook kenbaar bij de penningmeester.

Nelis Verhoeven



## LEZING / DIA'S ZUID-SPANJE EN ANDALUSIË

Frans Hoefnagels verzorgt dit reisverslag over landschap, natuur en cultuur in Zuid Spanje. Tijdens deze diapresentatie kan U genieten van Spaanse wegbermen, witte dorpjes, flora van de middelgebergten uit deze streek en uiteraard word U meegenomen naar het hooggebergte van de Sierra Nevada.

Ook Granada met het wereldberoemde 'Alhambra' met haar schitterende binnentuinen komen aan bod. Dit grote gebou-



wencomplex van Moorse cultuur met o.a. de bekende 'leeuwenfontein' moet u gezien hebben als U ooit besluit om Uw vakantie in deze mooie streek door te brengen. Voor toekomstige vakantiegangers naar Andalusië is deze serie dan ook uitermate geschikt als voorbereiding en achtergrondinformatie voor reisjes naar het binnenland. Er wordt U een beschrijvende lijst van plantennamen, reisverslag enz. uitgereikt.

De avond begint op donderdag 15 november 2007 om 20.00 uur in het IVN gebouw te Helden.

Jan Jacobs



## BLOEMBOUW EN BESTUIVING

De diapresentatie over "Bloembouw en bestuiving" door Frans Hoefnagels. Deze lezing gaat in hoofdzaak over de relaties tussen planten en hun bestuivers. Hierin komen de volgende thema's aan bod: windbestuiving, waterbestuiving, zelfbestuiving en bestuivers zoals vogels, vleermuizen, vlinders, vliegen, kevers, hommels en bijen. Verder wordt ingegaan op: groepen planten met hun specifieke aanpassingen zoals aasgeurbloemen, open- en gesloten bloemvormen en kenmerken van plantenfamilies en hun onderlinge relaties tot bestuivende insecten. Op deze avond zal begeleidende info uitgegeven worden zodat e.e.a. goed te volgen is. De avond is voor iedereen die geïnteresseerd is in planten vrij toegankelijk en wordt gehouden op donderdag 13 december om 20.00 in het IVN gebouw. Wij hopen op een goede opkomst. U komt toch ook?



Jan Jacobs

## NATUURSCHOOLGIDS

Wim Maassen heeft een opleiding tot NatuurSchoolgids" gevolgd en is daar voor geslaagd. Hij is nu bevoegd om natuurexcursies te organiseren/begeleiden voor groepen schoolkinderen.

## KLIMAATVERANDERING

Zoals jullie allemaal weten is de klimaatverandering groot in het nieuws. Jarenlang hebben allerlei landen en instanties de problemen genegeerd of niet onderkend. Greenpeace waarschuwde in de jaren 80 al voor de effecten van het opwarmen van de aarde en het ontstaan van gaten in de ozonlaag, maar pas na de indrukwekkende film van Al Gore komen er wereldwijd bewegingen en initiatieven op gang om een halt hieraan toe te roepen en ervoor te zorgen dat volgende generaties ook nog een leefbaar klimaat hebben. Economische aspecten remmen dit nog af, grote vervuilende landen zoals Amerika schuiven



de verantwoordelijkheid af en bepaalde energieleveranciers doen uit financiële overwegingen te weinig aan het ontwikkelen van duurzame energie. In Nederland zijn initiatieven ontstaan om mensen bewust te maken van de klimaatveranderingen. De stichting HIER is bekend van de klimaatbosjes, de nectar-

kroegen, maar ook van campagnes als de spaarlampen, het energiegebruik van elektrische apparaten in de stand-by stand etc. Ook het IVN timmert flink aan de weg. Als afdeling Hel-den hebben we gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de film van Al Gore in combinatie met een interactief lespakket over de klimaatverandering te bestellen. Dit lespakket is ontwikkeld voor scholen in het voortgezet onderwijs en is zeer educatief en inzichtgevend, maar vooral ook leuk om te doen. We gaan proberen om dit thema in het tweede kwartaal van 2008 in te vullen.

Nelis Verhoeven

## **EEN BIJZONDERE ONTMOETING**

### **Wim Maassen praat met uil.**

Ik stond enige weken geleden te kijken naar de plek waar het nieuwe gemeenschapshuis van Helden gebouwd gaat worden. Het schemerde al wat en uit het donker zag ik een man met een hond aankomen die een heel gesprek voerde met een uiltje dat steeds dichterbij kwam vanuit de golfbaan Eyckenduin in Helden. Met zijn handen als een toeter om zijn mond bootste hij het geluid van een uil na. Deze roep werd steevast beantwoord door een uiltje. Toen de man me genaderd was bleek dit Wim Maassen te zijn. Stil, zei hij, ik praat met m'n vriendin. Ben benieuwd wat Nel hiervan vindt.

Math. Ghielen

## **BESTE JONGENS EN MEISJES**

Wat heb je nu gekregen? Een boekje van het IVN?

Je werd dit jaar jeugdlid van het IVN. Je krijgt nu elk kwartaal een Kijk Op. In de Kijk Op staat van alles over het IVN. Er staat ook steeds een stukje voor jou in. Wat we gedaan hebben en wat we ontdekt hebben. Je mag zelf ook een tekening maken of een stukje schrijven. Geef het maar aan een van de leiders. Trouwens fijn dat je jeugdlid bent geworden. We gaan weer van alles doen! We gaan zo vaak mogelijk de natuur in. We gaan ook enkele keren in de natuur werken! We maken er samen fijne bijeenkomsten van. Twaalf jeugdleden op de ene dinsdag. Dertien jeugdleden op de volgende dinsdag. Heel veel plezier. We beginnen op tijd en we stoppen op tijd!  
Tot ziens

Jan van Enkevort

## **VOGELWERKGROEP WEER TERUG VAN ZOMERRECES.**

In juni sloten de leden van de Vogelwerkgroep het seizoen af met de traditionele fietstocht door de omgeving van Helden.

Nu de vakantieperiode weer voorbij is zijn deze werkgroepleden weer volop bezig met de nieuwe activiteiten.

Op de 1<sup>e</sup> dinsdag van september vond de eerste vergadering weer plaats. Tijdens deze vergadering werden de nog lopende zaken die in de maanden juli en augustus moesten worden uitgevoerd geïnventariseerd. Enkele punten hieruit zijn:

### **Het Vivara researchproject nestkasten**

De leden van de Vogelwerkgroep hebben in het voorjaar ca 40 verschillende soorten nestkasten geplaatst. In samenwerking met Vivara Nederland werden deze kastjes getest op functionaliteit. De reactie's waren niet erg positief. Op een of andere manier waren de kastjes niet in trek bij de vogels. Er waren maar 5 kastjes bewoond geweest, dus zal er worden uitgezocht wat hiervan de oorzaak zou kunnen zijn.

### **Zwaluwenproject Koningslust**

In samenwerking met de Vogelbescherming Nederland werd er in en om Helden de aanwezigheid van nachtzwaluw getoetst. Alhoewel het slechte zomerweer niet echt geschikt was voor de nachtzwaluw, werden er toch enkele exemplaren waargenomen. Het project huiszwaluwen in Koningslust verliep daarentegen zeer voorspoedig. Het aantal zwaluwen, met name in de Adriaansweg, steeg fors. Ca 30 nesten werden hier bebroed, sommigen zelfs 2 keer.

### **Uilen in Helden**

Al vele jaren inventariseren de leden van de vogelwerkgroep het aantal en soorten uilen in de Gemeente Helden. Met name

de Kerk- en Bosuil doen het zeer goed. Er komen steeds meer meldingen van nieuwe broedplaatsen binnen.

**Ook werd er vooruitgekeken op de komende activiteiten:**

De eerste vogelwerkgroep wandeling gaat naar de Mariapeel en wel op 16 september.

6 Oktober de World Bird Watch vogeltelling. Ook dit jaar weer doet de Vogelwerkgroep weer mee met deze Europese vogeltelling. Evenals andere jaren zal er worden geteld in het Kwistbeekdal. Op deze zaterdagmorgen starten we om 8.30 uur en zullen tellen tot ca 13.00 uur. Iedereen is welkom om hier een kijkje te komen nemen.

In de winterperiode zullen er weer zwaluwplankjes worden gemaakt.



Alom er is weer werk aan de winkel.

Dat wil dus ook zeggen dat er mensen nodig zijn om deze klussen te klaren.

Bent u geïnteresseerd in het werk van de Vogelwerkgroep kom gerust eens een Kijkje nemen.

Voor meer informatie over het reilen en zeilen van de Vogelwerkgroep kunt u terecht bij onderstaande persoon.

P.S.

De leden van de Vogelwerkgroep bestaat uit dames en heren.

Dus dames schroom u niet zich aan te sluiten bij deze werkgroep.

Peter Maessen

**Nieuwe leden**

De heer P. Wilms uit Helden

De heer en mevrouw Houba uit Kessel

Samenstelling en vormgeving: S. Venstra

Vormgeving omslag: N. Verhoeven

Vouwen en nieten: M. Verkoelen

S. Venstra

J. v. Enkevort

De volgende Kijk Op verschijnt 1 januari 2008. Kopij hiervoor kunt u vóór 1 december inleveren bij [Svenstra@hetnet.nl](mailto:Svenstra@hetnet.nl)

## **BIJZONDERE WAARNEMING: SIBERISCHE GRONDEEKHOORN**

Op 9 augustus fietste ik door Beringe en zag daar langs de kant van de weg midden in het dorp een vreemd, klein eekhoortje. Hij was ongeveer 10 cm lang en met staart ongeveer 20 cm. Hij was licht bruin van kleur met 5 donkere strepen over de rug. Hij huppelde ongeveer 100 meter met me mee en verdween toen onder het struikgewas bij iemand in de tuin.

Ik heb het opgezocht in het zoogdierenboekje. Het moet een Siberische grondeekhoorn geweest zijn.

Deze beestjes zijn nogal zeldzaam. Er zijn ooit eens een paar ontsnapt uit een dierentuin in Tilburg. Deze hebben dat overleefd en hebben nakomelingen gekregen. Langzaam verspreiden ze zich verder. Een maand geleden zijn er een paar gesignaleerd in Nederweert. En nu dus in Beringe.

Dit is doorgegeven aan de zoogdierenwerkgroep.

Sytske Venstra



## **Wie helpt mee de weiden en de poelen in het Kwistbeekdal te onderhouden?**

Het natuurgebied Kwistbeekdal is op zaterdag 3 november één van de 300 plekken waar gewerkt gaat worden op de Landelijke Natuurwerkdag. Duizenden deelnemers gaan op deze dag in heel Nederland actief aan de slag in bos, heide, vennen, trilveen of duingebied. Samen wordt er gewerkt aan onderhoud van natuur en landschap. In korte tijd krijg je als vrijwilliger een goed beeld van de gevarieerde werkzaamheden die natuur- en landschaporganisaties verrichten.

De beken in het gebied van het Kwistbeekdal wordt momenteel sterk overwoekerd door riet. De vrijwilligers gaan het riet en andere begroeiing, maaien en afvoeren. Behalve de bijzondere planten zullen ook insecten, vogels en kleine zoogdieren hierdoor weer geschikte biotopen verkrijgen. In het Kwistbeekdal liggen enkele door Staatsbosbeheer aangelegde poelen.

De poelen moeten aan de zuid kant vrij gemaakt worden van de begroeiing. Met zaag en takkenschaar worden wilgenopstal en andere bomen verwijderd waardoor flora en fauna weer kans krijgt.

De organisatoren, Het IVN Helden, doet een oproep aan iedereen die op zaterdag 3 november mee wil werken aan het beheer van dit bijzondere weide en bos gebied. Eventueel: Op deze locatie bij de poelen zijn ouders met kinderen (of) jongeren welkom. De IVN jeugd is hier al aanwezig. Kinderen kunnen meehelpen kleine opstal te snoeien en takken op te ruimen. De werkdag begint om 9.00 uur en eindigt om 12.00 uur. We willen van deze dag een leuke werkdag maken, plezier in de natuur en leerzaam bezig zijn. In de pauzes wordt voor koffie, thee en chocomel met iets lekkers gezorgd.





Foto: onderhoud poelen in Kwistbeekdal door jeugdleden IVN

### **Bereikbaarheid**

We verzamelen om 8:45 bij het IVN gebouw aan de Kloosterstraat 12 te Helden. Vandaar uit wordt er gezamenlijk naar het Kwistbeekdal gereden. Deelnemers worden aangeraden laarzen en werkkleding mee te nemen.

### **Aanmelden:**

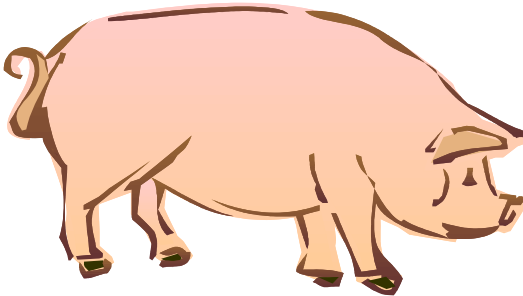
Meer info en aanmelden via internet: **[www.natuurwerkdag.nl](http://www.natuurwerkdag.nl)** of bij de locatieleider Henk van Loon tel 077-3076874 (vanaf 18:00 uur) of e-mail [henk.vanloon@home.nl](mailto:henk.vanloon@home.nl)

Deze locatie wordt ondersteund door gemeente en IKL  
De Natuurwerkdag wordt mede mogelijk gemaakt door VSB  
fonds en de Nationale Postcode Loterij.

Naam, organisatie en telefoon nr. van locatieleider  
Henk van Loon  
IVN Helden  
Tel 077-3076874  
Email: [henk.vanloon@home.nl](mailto:henk.vanloon@home.nl)

## DE SNEP

Enige tijd geleden stond in "Heldens Nieuws " een artikel over de ontwikkelingsmogelijkheden van een varkensbedrijf aan de Vredepeelweg in Beringe. Dit bedrijf ligt vlakbij natuurgebied de Snep. De Snep is een zeer waardevol stukje natuur waarin met name in de vennen zeldzame plantensoorten voorkomen. In het artikel werd m.i. gesuggereerd dat de LLTB bij Provinciale Staten zou gaan lobbyen om dit gebied een lagere status toe te kennen waardoor het varkensbedrijf wel zou kunnen uitbreiden zonder kostbare installaties te hoeven bouwen om de ammoniakemissie te beperken. Gealarmeerd door dit artikel heb ik gesprekken gevoerd met burgemeester Math. Vestjens, wethouder Fleuren, een ambtenaar van de Provincie en Gedeputeerde Ger Driessen. Tevens heb ik SBB en de St. Behoud de Peel op de hoogte gebracht. Samen moeten wij voorkomen dat



dit zeer waardevolle gebied verstoord gaat worden. Zowel de wethouder als ook Ger Driessen hebben me beloofd de status van zeer waardevol gebied te behouden.

Tevens is in deze gesprekken onze zienswijze t.a.v. bouwen in het open gebied nabij het Hóltje/Neerseweg en de plannen voor grootschalige tuinbouwkassen in de Kievit aan bod gekomen.

Math. Ghielen

## **EVEN TERUGBLIKKEN.....**

### **Donderdag 5 juli. Avondwandeling landgoed Geysteren.**

Het was een prachtige zomeravond. We werden in het historische dorp Geysteren ontvangen door onze gids Niek Min van onze zustervereniging IVN Wanssum/Geysteren. Een nostalgisch dorp dat helemaal de sfeer van het landgoed Geysteren uitstraalt. Onze gids is een kenner van dit gebied. Hij heeft een groot deel van zijn leven gewerkt op dit landgoed. De route voerde ons langs een beschermingsdijk die Geysteren moet behoeden voor hoog water van de Maas. Ondanks dat deze dijk nog niet zo oud is vormt het een waar plantenlint. We zagen o a. St. Janskruid, rapunzelklokje, heermoes, kleine klaver. De route voerde verder langs een historische pastorie en later langs de Oostrumse Beek. Deze beek ontspringt in IJsselsteyn en mond 30 km later in de Maas. In het beekdal zagen we grote balsemien, teunisbloem, harig wilgenroosje en de gele lis.

Overall zagen we woonhuizen en boerderijen die bij het landgoed horen en die allemaal in de landgoed-kleuren, zwart met wit, geschilderd zijn. Via een zogenaamde landweer, een historische verdedigingswal, kwamen we door een afwisselend bos en open landschap bij de St. Willibrorduskapel. Onze gids vertelde in een zeer interessante uitleg over de geschiedenis van deze kapel en de bijbehorende Willibrordusput.

De route bracht ons later bij de landgoedmolen met bijbehorende boerderij. De molenbeek is gegraven doch slingert door een schitterend diep uitgesneden beekdal.

Via de zogenaamde schaapsdreef, een prachtige laan die vroeger door de adellijke dames als wandelweg werd gebruikt omdat ze niet in de zon wilden lopen. Een “witte” teint was destijds erg in de mode. Het begon al te donkeren toen we weer in Geysteren terug waren en we mochten terugkijken op een zowel landschappelijk alsook historisch gezien prachtige avond. We mochten ons verheugen in 34 bezoekers.

## **Zondag 9 sept. Wandeling door het Quin / Bergerbos te Afferden.**

Verrassende bossen, heide, vennen en duinen in het Bergerbos. Het Bergerbos is een onderdeel van Nationaal Park de Maasduinen. Een lint van aaneengesloten natuurgebieden tussen de Maas en de Duitse grens dat zich uitstrekt tussen Nijmegen en Venlo. Landgoed de Hamert bij Well is ook een onderdeel van de Maasduinen. Huub van Hegelsom gidste ons vandaag en bracht ons naar het Quin bij Afferden, onderdeel van het Bergerbos. Het Quin bevat alles wat hierboven genoemd staat. Vooral imponerend zijn de verstilde vennen die tijdens onze wandeling uit de mist opdoken, prachtig paars gekleurde heidevelden en machtige stuifduinen die hoog opreizen uit de omringende heide. De geschiedenis van dit gebied hangt nauw samen met die van het landgoed Bleijenbeek. Staatsbosbeheer kocht in 1996 dit gebied en is begonnen de bossen om te vormen van monotone productiebossen naar meer natuurlijke bossen. In een overgangsgebied dat nog niet zolang geleden tot het Nationaal Park is toegevoegd kwamen we oog in oog met een bijzondere waarneming. Peter Wijnhoven had me juist verteld dat dit een uitstekend biotoop voor een tijger- of wespenspin zou kunnen zijn. Een soort die vanuit het Middellandse Zee gebied is komen aanwaaien. Even later zagen we er een en later nog verschillende meer. De wespenspin is een spin met een goudgeel lijf met zwarte dwarsstrepen. Vooralsnog in onze gebieden een zeldzaamheid maar die tegenwoordig steeds vaker wordt gezien. Waarschijnlijk door het natte weer zagen we al verschillende paddestoelen waaronder een paar zeldzame. We zagen de kale inktzwam, de kostgangerboleet die parasiteerde op een aardappelbovist en een kaneelkleurige melkzwam. Het Quin is een prachtig zeer afwisselend gebied dat zeer de moeite waard is te bewandelen. Er zijn diverse wandel-

routes. Na afloop hebben we “zomaar bij mensen thuis” van koffie met heerlijk zelfgemaakt appelgebak genoten.

We waren maar met z'n achten. In Helden werd tegelijkertijd de Preuveleutwandeling gehouden. Huub en Thea, dankjewel voor deze mooie morgen.

Math. Ghielen

## **VERSLAG ALGEMENE LEDENVERGADERING**

22 maart 2007

Afgemeld: Riet v.d. Heuvel, Toos Ingeveldt, Sytske Venstra, Peter Maessen, To Tijdink en Hans Populier.

Aanwezig, zie aanwezigheidslijst

### **Welkomstwoord door de voorzitter:**

De vergadering staat even stil bij het verlies van Herm Janssen, die rond carnaval is overleden. Een moment van stilte volgt.

Speciaal woord van welkom aan de jubilaris Ber Aerts en alle andere aanwezige IVN ers.

De overige twee jubilarissen, Wim van de Laar en Hans Populier konden helaas niet aanwezig zijn op deze avond.

Wim van de Laar was vorig jaar reeds jubilaris maar was toen vanwege zijn werk in het buitenland, niet aanwezig.

### **Huldiging jubilaris Ber Aerts .**

Een verontschuldiging vooraf aan Ber omdat het niet duidelijk was wanneer Ber echt 25 jaar lid was. Misschien had dit jubileum al in het jubileumjaar gevierd moeten worden maar de administratie was daar niet helemaal duidelijk in.

Ber is altijd aanwezig bij de Vogelwerkgroepactiviteiten en heeft jaren gefungeerd als notulist van deze vergaderingen.

Altijd bereid de kar mee te trekken en hulp te bieden als dit nodig was. Sinds kort heeft Ber de pen doorgegeven aan Jan Stevens. Ber hartelijk bedankt voor de inzet in al deze jaren. Ber wenst verder iedereen veel plezier en inzet bij het IVN.

### **Opening van de algemene ledenvergadering**

De vergadering is iets eerder als voorheen, dit leverde enkele kleine probleempjes op bij de diverse publicatie's.

We sluiten een actief jaar af met 108 leden, waarvan een groot aantal als actief lid. Het IVN Helden kent diverse actieve werkgroepen als: Vogelwerkgroep, Onderhoudswerkgroep, de Florawerkgroep onder leiding van Toos Wilms en Peter Maessen (Grashoek), de Kijk Op werkgroep, en de Jeugdwerkgroep die dit jaar flink heeft geholpen met het opschonen van de poel in het Kwistbeekdal en de Programmacommissie die ook dit jaar weer een afwisselend programma wist samen te stellen.

De activiteiten werden goed bezocht

Het bouwen van een Multifunctioneel Centrum in Helden-dorp stond diverse keren op de agenda. Na de vergadering zal nog de film "Animals are beautiful people" worden vertoond.

### **Vaststellen notulen vorige vergadering:**

Geen vragen waarna goedkeuring met dank aan de notulist.

Math zal zijn voorzitterschap voortzetten.

### **Vaststellen jaarverslag:**

Geen op- of aanmerkingen

Goedkeuring met dank aan de samenstellers.

### **Vaststellen verslag Commissie van Onderzoek:**

Op 14 maart hebben Jan Jacobs en Ger Derkx de stukken gecontroleerd. De boekhouding zag er prima uit, er zijn geen onregelmatigheden gevonden. Een woord van dank aan de penningmeester.

### **Vaststellen begroting 2007:**

Financieel verslag:

Schuld energielasten kan deze worden afgeschreven?

E.e.a. komt door het lange uitblijven van de toezegging van de definitieve huisvesting.

De energieheffingen zijn pas later verwerkt en betaald.

### **Benoeming Commissie van onderzoek:**

Jan Jacobs wordt bedankt voor zijn inzet als commissielid in de afgelopen 2 jaar.

Mart Christiaans zal Jan opvolgen zodat hij samen met Ger Derkx dit jaar de CVO zal vormen.

Er wordt de vraag gesteld of de huurschulden 2x worden opgevoerd.

### **Vaststellen contributie:**

De contributie is in 25 jaar niet substantieel verhoogd.

Besloten wordt dit zo te laten en deze niet te verhogen.

### **Bestuurssamenstelling:**

Wim Maassen is aspirant bestuurslid geworden, verder geen wijzigingen.

### **Contributieopbouw in de toekomst:**

Math geeft verdere uitleg over de kosten en baten en vraagt de vergadering of contributieaanpassing nodig is.

De vergadering vindt dat aanpassing van de contributie nog niet aan de orde is.

### **Mededelingen:**

Streekmuseum/MFC centrum:

Oorspronkelijk was het de bedoeling dat de Heemkunde vereniging en onze natuurvereniging zich in het klooster zouden vestigen. Tevens zou er een heemkunde museum in komen. In

een later stadium is besloten gemeenschapshuis de Rhen in een nieuwbouw aan het gebouw te koppelen. Gymnastiekvereniging SSS, fanfare St. Cecilia en een ontmoetingsplaats voor ouderen zullen tevens van het gemeenschapshuis gebruik gaan maken. Er moet wel z.s.m. met de bouw van het streekmuseum gestart worden omdat anders € 800.000 subsidie vervalt als de bouw niet klaar is voor de streefdatum van 1 juni 2008.

In eerste instantie werd ingezet op een eigen ruimte voor het IVN. Inmiddels is besloten dat het IVN blijft zitten in de huidige locatie, de Oda school.

Het IVN zal wel participeren in de commissie's met de mogelijkheden tot het inrichten van een tentoonstelling b.v. regionaal. De voorzitter vraagt de toestemming van de vergadering zitting te nemen in de raad van toezicht van het MFC.

Dit zal geen financiële consequentie's hebben.

Geen tijdsperiode van deelname.

### **Plannen 2007/2008**

Consolideren van het beleid.

Werven van nieuwe leden.

Nieuwe vogelcursus.

Suggestie Wim: graag vervolg op eerdere cursussen.

### **Rondvraag:**

Mart: wanneer bloesemtocht? Paaszaterdag →E-mail

Jo: is er al iets bekend over de dagwandeling

Math: Ja, de wandeling zal gaan naar het Ahrtal bij Altenahr o.l.v. een Duitse gids

### **Sluiting:**

De voorzitter sluit de vergadering.

Notulist

Nelis Verhoeven